

γιάννης αντάμης

ΕΙΚΟΣΙ ΕΙΚΟΣΙ

αποσπάσματα

DREAM
TIGERS

Γιάννης Αντάμης

**είκοσι είκοσι,
αποσπάσματα**

**σύνθεση εξωφύλλου και τεχνική υποστήριξη:
Μάριος Αρσενίου**

**Dreamtigers 2020
www.dreamtigers.gr**

Αναρωτιέμαι τι άλλους συνδυασμούς
θα εφεύρει η ζωή
ανάμεσα στο τραύμα της οριστικής εξαφάνισης
και το θαύμα της καθημερινής αθανασίας.
Χρωστάω τη σοφία μου στο φόβο·

**Κατερίνα Αγγελάκη-Ρουκ, «Στον ουρανό του τίποτα
με ελάχιστα», Καστανιώτης 2005**

είκοσι είκοσι

Κατά τη διάρκεια της πρώτης καραντίνας άρχισα να περπατώ εδώ, στα μονοπάτια. Στην αρχή το ξεκίνησα σαν άσκηση, αφού φοβήθηκα πως ο εγκλεισμός και τα βλαβερά του παρελκόμενα θα προκαλούσαν ανεπανόρθωτη ζημιά στη σωματική και ψυχική υγεία μου. Σύντομα, όμως, αυτή η συνήθεια πηρέ πιο ψυχαγωγικές, ασπούμε, διαστάσεις. Έτσι όπως ήμουν καταδικασμένος να ζω ολομόναχος σε ένα σπίτι μες στην ερημιά, αυτές οι βόλτες άρχισαν να γίνονται κάτι σαν υποκατάστατο εκείνων που υπό κανονικές συνθήκες θα έκανα στις πόλεις όπου ζω, ανάμεσα στα μπαρ και στα σπίτια των φίλων μου.

Δεν μπορώ να πω ότι περπατώντας εδώ στις εσοχές ανέκτησα την κοινωνική ζωή μου, αλλά ακόμα και ένας σύντομος χαιρετισμός με κάποιον άλλον πεζοπόρο, που θα συναντούσα τυχαία μες στο δάσος ή κάτω στα βράχια στην ακτή, με βοηθούσε να θυμηθώ πώς είναι η επαφή με τρισδιάστατους ανθρώπους.

Η πραγματική, όμως, νέα επαφή που απέκτησα ήτανε με τη φύση και όλα τα άλογα στοιχεία της: Τα δέντρα που άνθιζαν ξεδιάντροπα τριγύρω μου, τα αγριόσκυλα που διασκέδαζαν αφάνταστα τρομάζοντάς με, τα φίδια που ξυπνούσαν από τη χειμερία νάρκη τους και ήθελαν απεγνωσμένα να διηγηθούν σε κάποιον το όνειρο που μόλις είχαν δει - και που παραδόξως έμοιαζε πολύ με τη δική μας νέα πραγματικότητα, τα ψαριά, τα πουλιά, τα έντομα και όλα τα κτήνη γενικά που υπάρχουν εκεί έξω.

Κατά τη διάρκεια της πρώτης καραντίνας οι μέρες που μισούσα ήταν αυτές που έβρεχε. Ήταν εκείνες οι αποτρόπαιες καταιγίδες στα τέλη του Μαρτίου που με εγκλώβιζαν όλη τη μέρα μες στο σπίτι και απέναντι από την οθόνη μου και με κατέθλιβαν σε τέτοιο βαθμό που είχα αρχίσει να νοσταλγώ παλιές κακές συνήθειες απόδρασης από την τότε καθημερινότητά μου. Από την άλλη, όμως, είχα -και έχω ακόμα, δηλαδή- απεριόριστη εμπιστοσύνη στις κινήσεις των πλανητών και στους μηχανισμούς του

σύμπαντος, και έβλεπα που ολοένα μεγάλωναν οι μέρες και ο ήλιος έριχνε τις ακτίνες του όλο και πιο κάθετα επάνω στα κεφάλια μας και έλεγα όχι, δεν μπορεί, κάποια στιγμή θα έρθει το καλοκαίρι.

Ύστερα από μια τέτοια μέρα βροχερή βγήκε ξανά ο ήλιος, και μόλις τον είδα έσπευσα να φορέσω τα παπούτσια μου, να βγω να περπατήσω. Βγήκα και ακολούθησα την ίδια διαδρομή που έκανα κάθε μέρα. Διέσχισα τον κεντρικό δρόμο του μικρού παραθαλάσσιου οικισμού, τράβηξα την απότομη ανήφορα που πάει προς την εθνική οδό και υστέρα, λίγο πριν διασταυρωθώ με τον μηχανοκίνητο πολιτισμό, πήρα το αγαπημένο μονοπάτι μου και άρχισα να περπατώ ανάμεσα στα δέντρα.

Έτσι όπως περπατούσα αμέριμνος, χωρίς να δίνω σημασία στις προειδοποιήσεις των πουλιών που πετούσαν από πάνω μου φωνάζοντάς μου να γυρίσω πίσω όσο ακόμα ήταν νωρίς, ούτε που το κατάλαβα ότι το μονοπάτι μου -το μονοπάτι που είχα ήδη διασχίσει ένα σωρό φορές και το είχα μάθει απέξω- αυτή τη φορά κατέληγε σε ένα πέραν κάθε λογικής πέτρινο αδιέξοδο.

Ξαφνιάστηκα, τρόμαξα σχεδόν. Πώς ήταν δυνατόν να μην είχα προσέξει τόσο καιρό όλον αυτόν τον τοίχο; Μήπως ο ενθουσιασμός μου με είχε παρασύρει σε κάποιο άλλο μονοπάτι άγνωστο; Μήπως τον είχαν χτίσει την προηγούμενη ημέρα,

όπου η βροχή δεν με άφησε να βγω από το σπίτι, για να μου κάνουν έκπληξη; Μήπως ο τοίχος αυτός ο πέτρινος υπήρχε από πάντα και άθελά μου όλες τις προηγούμενες φορές περνούσα από μέσα του χωρίς να πληγωθεί -χάρη στην άγνοια, προφανώς- κανείς από τους δυο μας; Ή μήπως τελικά η μοναξιά με είχε βαρέσει κατακέφαλα και τώρα ετοιμαζόμουν να βαρέσω κατακέφαλα και εγώ τον τοίχο που με εμπόδιζε να πάω παρακάτω;

Με αυτές τις σκέψεις άφησα το μονοπάτι πίσω μου και άρχισα να βαδίζω παράλληλα με αυτό το τόσο ενοχλητικό κατασκεύασμα, ψάχνοντας τρόπο για να το προσπεράσω. Πρέπει να περπάτησα αρκετά. Και έτσι όπως το έδαφος γινόταν όλο και πιο ανηφορικό, κάποια στιγμή κουράστηκα. Είπα να κάνω πίσω, αλλά το πείσμα και η περιέργεια δεν με άφηναν να υποχωρήσω.

Και τότε μου ήρθε μια ιδέα. Ο τοίχος, αν και έμοιαζε θεόρατος, έφτανε μέχρι ένα συγκεκριμένο ύψος και σε αρκετά σημεία του οι πέτρες του μπορούσαν να γίνουν σκαλοπάτι. Με λίγη προσπάθεια θα κατάφερνα να σκαρφαλώσω και να υπερπηδήσω αυτό το ανώφελο και απρόσκλητο εμπόδιο. Ενδεχομένως με την πράξη μου αυτή να παραβίαζα τα όρια κάποιας ιδιοκτησίας. Αλλά και η ιδιοκτησία αυτή δεν είχε ήδη παραβιάσει τα δικά μου όρια, θέτοντας αλλά όρια ανεξέλεγκτα στις δικαίες επιθυμίες και ορέξεις μου;

Ναι, σιγουρά, αν με έπιαναν, αυτή θα ήταν η υπερασπιστική γραμμή μου. Συγγνώμη, θα τους έλεγα, αλλά εσείς το ξεκινήσατε.

Έτσι, βρήκα μια πέτρα να εξέχει της τοιχοδομής και πάτησα επάνω της, πιάστηκα από μια άλλη πιο ψηλά, τεντώθηκα... και τότε άκουσα -δίπλα μου σχεδόν- μια φωνή να λέει: «Ψάχνετε κάτι; Θέλετε βοήθεια;»

Πριν ξεκινήσω να γραφώ τη συνέχεια αυτής της ιστορίας, έριξα μια ματιά σε όσα ήδη έγραψα, και προς μεγάλη μου έκπληξη, πρόσεξα ότι είχα ξεχάσει να αναφέρω κάτι πολύ σημαντικό: τον φίλο μου τον Χάρη.

Ο οποίος Χάρης δεν είναι φίλος μου ακριβώς, αλλά ασπούμε κάτι σαν γείτονας επί τιμή, αφού είναι ένας από τους ελάχιστους μόνιμους κατοίκους του οικισμού, από αυτούς που μένουν, δηλαδή, εδώ χειμώνα-καλοκαίρι. Και ούτε Χάρη τον λένε βασικά, αλλά είπα να χρησιμοποιήσω ένα τυχαίο όνομα -το κάνω αυτό καμιά φορά- αφού ξέρω ότι διαβάζει αυτά που γραφώ ανελλιπώς και φοβάμαι ότι δεν θέλει να τον εκθέσω και να τον μπλέξω σε καταστάσεις που τόσο καιρό παλεύει να αποφύγει.

Ο Χάρης, λοιπόν, ζει τη δική του καραντίνα εδώ και είκοσι χρόνια, από τότε δηλαδή που παράτησε τη δουλειά του στην Αθηνά και μετακόμισε στην επαρχία για να αλλάξει παραστάσεις, να τα βρει με τον εαυτό του, να επαναπροσδιορίσει τον ρόλο του σε αυτόν τον κόσμο, να ασχοληθεί με το ψαροντούφεκο πλαγιάς και το επιτραπέζιο ακόντιο και αλλά τέτοια όμορφα.

Από τον Χάρη έμαθα ότι υπάρχουν στην περιοχή αυτά τα ωραία μονοπάτια και στην αρχή, μια-δυο φορές, βγήκαμε να περπατήσουμε παρέα, αλλά επειδή αυτός, που είναι πολύ πιο έμπειρος, σκαρφάλωνε παντού σαν το κατσίκι και έτρεχα εγώ από πίσω του ασθμαίνοντας, αγκομαχώντας και χαροπαλεύοντας, αποφάσισα να το διαλύσουμε και να συνεχίσω κάνοντας σόλο καριέρα ως περιπατητής.

Όταν του το είπα, το πηρέ μάλλον ψύχραιμα και αφού με αποκάλεσε ρίψασπι, κότα και φυγόπονο (με αυτή τη σειρά), μου ευχήθηκε καλή τύχη και μου έδωσε «καλού-κακού» το τηλέφωνό του, τονίζοντάς μου με νόημα να μην διστάσω να το χρησιμοποιήσω, εάν υπάρξει κάποιο πρόβλημα. «Τι πρόβλημα θα μπορούσε να υπάρξει, δηλαδή;» τον ρώτησα με ειλικρινή αφέλεια. «Ξέρωγω», μου είπε αυτός, «μπορεί να συναντήσεις κανένα αγριογούρουνο». «Καλά, ναι, εννοείται», τον διαβεβαίωσα, «άμα δω αγριογούρουνο να ορμάει καταπάνω μου, θα του πω: κάτσε ρε, να πάρω ένα τηλέφωνο τον φίλο μου τον Χάρη και θα δεις τι έχεις να πάθεις, κακομοίρη μου». «Άμα είναι, τα λέμε», είπε ο Χάρης εμφανώς συγκινημένος και χάθηκε στο ηλιοβασίλεμα.

Έκτοτε, τον συναντούσα πού και πού στα μονοπάτια, λέγαμε ένα «γεια», ένα «τι νέα; όλα καλά;», ένα «σάλτα γαμήσου» και ύστερα τραβούσε ο καθένας τον δρόμο του. Ε, αυτό που ξέχασα να γράψω ήταν ότι τον Χάρη τον συνάντησα και τη μέρα εκείνη να κατηφορίζει το μονοπάτι που εγώ ανέβαινα, κάποιες εκατοντάδες μέτρα πριν πέσω πάνω στον τοίχο και στο αδιέξοδο. Χαιρετηθήκαμε και τολμώ να πω ότι μου φάνηκε κάπως πιο ευδιάθετος από ότι συνήθως ή έστω κάπως λιγότερο βλαμμένος και φευγαλέα σκέφτηκα ότι ίσως θα μπορούσα να τον καλέσω καμία μέρα στο σπίτι για καφέ, διακινδυνεύοντας

ίσως τα αποθέματά μου σε βουτήματα και τα εναπομείναντα εγκεφαλικά μου κύτταρα.

Όταν, στη συνέχεια, συνάντησα τον τοίχο και άρχισα να ψάχνω να βρω τρόπο για να τον παρακάμψω, τον ξαναθυμήθηκα και αποφάσισα πως έχει έρθει η ώρα να πάρω τη βοήθεια του τηλεφώνου. Έτσι, έβγαλα από την τσέπη μου το κινητό, έψαξα στις επαφές το όνομά του και τον κάλεσα για να ακολουθήσει ο εξής σπαρταριστός διάλογος:

-Ποιος είμαι;

-Έλα, ρε. Ο Γιάννης είμαι.

-Το ξέρω. Έχω αναγνώριση.

-Ε, τότε... τι με ρωτάς ποιος είμαι;

-Κάπως πρέπει να απαντάω στο τηλέφωνο.

-Οκέυ, εντάξει, λογικό.

-Τι έγινε; Όλα καλά;

-Ναι, δηλαδή όχι, δηλαδή... να σου πω, συγγνώμη κιάλας, αλλά είδες σήμερα καθώς περπατούσες τίποτα περίεργο;

-Τι σόι περίεργο, δηλαδή;

-Ξέρωγω, κανέναν ασπούμε τοίχο;

-Τοίχο;

-Ναι, τοίχο.

-Δεν σε πιάνω.

-Στο μονοπάτι που σε συνάντησα νωρίτερα, δεν βρήκες έναν τοίχο άκυρο, που κανονικά δεν θα έπρεπε να βρίσκεται σε εκείνο το σημείο;

-Κοιτά, εμένα όλοι οι τοίχοι άκυροι μου φαίνονται. Και γενικά δεν πιστεύω στον αστικό πολιτισμό. Και ούτε μου αρέσει να καταπίνω αμάσητα όλα αυτά που μας σερβίρουν. Όχι, ρε φιλέ... επειδή, δηλαδή, θέλουν κάποιοι να μας κάνουν πιόνια και πειραματόζωα για να παίζουν με τις ζωές μας, πρέπει και εμείς να σκύβουμε το κεφάλι και να λέμε σε όλα ναι;

-Ναι.

-Τι ναι;

-Ναι, δίκιο έχεις.

-Ε, άντε μπράβο.

-Ευχαριστώ.

-Να σου πω, γιατί με πήρες, όμως; Έχεις μήπως κάποιο... πρόβλημα;

-Η αλήθεια είναι πως έχω.

-Τι πρόβλημα;

-Με ένα... αγριογούρουνο.

-Αλήθεια; Πού;

-Στο μονοπάτι που με συνάντησες προηγουμένως. Φοβάμαι, σου λέω. Έλα γρήγορα.

-Μην ανησυχείς. Έρχομαι τώρα, τρέχοντας. Βρες κάποιον τρόπο να το απασχολήσεις και σε δέκα λεπτά θα είμαι εκεί.

-Ναι, εντάξει, το έχω... θα του πω κανένα ανέκδοτο.

-Έρχομαι, έρχομαι.

Έκλεισα το τηλέφωνο και το έριξα ξανά στη τσέπη μου. Συνέχισα να βαδίζω κατά μήκος του τοίχου

ψάχνοντας να βρω τρόπο για να τον παρακάμψω, και αφού ο χάρης στο μεταξύ ακόμα ερχότανε, σκέφτηκα να σκαρφαλώσω, όπως ήδη ανέφερα, αυτή τη μαλακία για να δω τι παίζει από πίσω.

Έτσι, βρήκα κάπου μια πέτρα να εξέχει, πάτησα πάνω της, πιάστηκα από μια άλλη πιο ψηλά, τεντώθηκα... και τότε άκουσα -διπλά μου σχεδόν- μια φωνή να λέει: «Ψάχνετε κάτι; Θέλετε βοήθεια;»

Όταν άκουσα τη φωνή αυτή να με ρωτάει τι ψάχνω, ειλικρινά, αυτό που αισθάνθηκα ήταν κάτι σαν ανακούφιση. Την ώρα εκείνη δεν ήθελα με τίποτα να το παραδεχτώ, αλλά τώρα μπορώ νομίζω χωρίς ντροπή, χωρίς καμία επιφύλαξη, να πω ότι αυτό που ένιωσα ήταν πως αυτή η άγνωστη και αναπάντεχη γυναίκεια φωνή -ναι, περί γυναικός επρόκειτο- διακόπτοντας την αναρρίχησή μου επί του τοίχου, δεν με εμπόδιζε και τόσο από αυτό που επεδίωκα, μα πιο πολύ με έσωζε από κάτι άλλο που καρδοκούσε εκεί ακριβώς, πίσω από τον τοίχο, και περίμενε τον πρώτο τυχαίο ανέμελο περιπατητή να κάνει το μοιραίο λάθος.

Μήπως τελικά ο τοίχος αυτός είχε ανεγερθεί για να με προστατεύσει; Μήπως κινδύνευα από κάτι πολύ πιο σοβαρό και ακόμα δεν το ήξερα; Μήπως υπήρχε εκεί έξω κάποια αόρατη, μα και τα πάντα εποπτεύουσα αρχή, που φρόντιζε εν αγνοία μου να θέτει κάθε φορά τα κατάλληλα όρια για να με προφυλάσσει; Πρώτα από τον ίδιο μου τον εαυτό και τις παλιές κακές συνήθειές του, στις οποίες έστω και υπαινικτικά θεωρώ πως ήδη αναφέρθηκα, ύστερα από την ασύμμετρη απειλή αυτής της πανδημίας και τώρα από κάποιο άλλο αμετάφραστο, εξωπραγματικό κακό που ζούσε μες στο δάσος;

Κατέβασα τα χέρια μου από τον τοίχο και πάτησα ξανά στο έδαφος, έτοιμος σχεδόν να ζητήσω συγγνώμη για αυτήν τη μάλλον βέβηλη ενέργεια, και κοίταξα καλύτερα την ιδιοκτήτρια της ευγενικής φωνής που μόλις μου είχε σίγουρα σώσει τη ζωή, στερώντας μου ίσως μέρος της αξιοπρέπειάς μου. Τότε, προς μεγάλη μου απογοήτευση, διαπίστωσα πως η φωνή αυτή δεν ανήκε σε κάποιον φύλακα άγγελο εξ ουρανού, αλλά σε μια νεαρή υπάλληλο κάποιας εταιρίας σεκιούριτι.

Αφού τη συνεχάρη για την έγκαιρη επέμβαση της, τη διαβεβαίωσα πως δεν χρειάζομαι βοήθεια και πως απλώς το μόνο που θέλω είναι να ρίξω μια ματιά. Μόλις το είπα αυτό αμέσως δαγκώθηκα, ενθουμούμενος πως την ίδια αυτή στερεοτυπική απάντηση δίνω και στις υπαλλήλους των

καταστημάτων για να τις ξεφορτωθώ και πως πάντα -πάντα, όμως- σε αυτές τις περιπτώσεις λέω ψέματα, αφού πάντα -πάντα, λέμε- όχι μονάχα χρειάζομαι βοήθεια, αλλά αν με αφήσουν μόνο μου μέσα στο εκάστοτε μαγαζί, είμαι ικανός να αγοράσω ένα σωρό ρούχα τελείως άχρηστα και ακατάλληλα, εκτός από το ένα και μοναδικό παντελόνι που όντως μου πάει και τελικά χρειάζομαι. Οπότε, και αφού της ζήτησα για δεύτερη φορά συγγνώμη, άλλαξα την απάντησή μου και είπα πως ναι, χρειάζομαι βοήθεια για να περάσω αυτόν τον τοίχο και να συνεχίσω να περπατώ στο αγαπημένο μονοπάτι μου.

«Αυτό είναι αδύνατο», μου είπε αυτή με μια αδικαιολόγητη ψυχρότητα που ουσιαστικά κατέστρεψε τη σχέση εμπιστοσύνης που είχαμε μόλις αρχίσει να χτίζουμε.

«Γιατί, παρακαλώ», αντέδρασα εγώ σαν κακομαθημένος πελάτης που του είπαν πως δυστυχώς δεν υπάρχουν τα παπούτσια που διακαώς επιθυμεί στο νούμερό του.

«Να σας δώσω να δοκιμάσετε το 43;» επέμεινε αυτή. «Κοιτάξτε, έχει μεγάλη φόρμα. Αφήστε που με τον καιρό θα ανοίξει.»

Από την απάντησή της κατάλαβα ότι η κουβέντα αυτή δεν οδηγούσε πουθενά, οπότε και αποφάσισα να αλλάξω τακτική και να φανώ λίγο πιο

διπλωματικός, ασπούμε. «Πας καλά, κοριτσάκι μου;» της είπα. «Τι πάει να πει απαγορεύεται; Αυτό εδώ είναι το μονοπάτι μου. Το δικό μου μονοπάτι. Κάθε μέρα από εδώ περνάω. Δεν φτάνει που μας έχετε όλους απομονώσει μες τα σπίτια μας, έρχεστε τώρα και μας λέτε ότι ούτε για περπάτημα δεν πρέπει πια να βγαίνουμε; Άκου απαγορεύεται... Τι έχει εκεί μέσα, δηλαδή, και απαγορεύεται ακόμα και να το κοιτάξω;»

«Αυτό δεν σας αφορά», μου απάντησε κάνοντας πια να ξεχειλίσει το ποτήρι της οργής μου.

«Έτσι, ε; Ποιο είναι το όνομα σου;» τη ρώτησα βγάζοντας και καλά το κινητό μου για να το καταγράψω.

«Μαριάννα», είπε αυτή σκύβοντας το κεφάλι, κάπως σαν να ντράπηκε.

Τι διάολο; Μήπως νόμιζε ότι της την πέφτω; «Μαριάννα, ε; Και τι ώρα σχολάς, Μαριάννα;» της πέταξα έτσι, πάνω στην τρέλα μου.

«Νομίζω ότι πρέπει να πηγαίνετε», μου απάντησε αυτή και βγάζοντας τον ασύρματο που είχε κρεμασμένο στη ζώνη της, και αφού τον άνοιξε, τον έφερε δίπλα στα όλο υπόσχεση χείλια της και συμπλήρωσε: «Πρόβλημα στα βορειοανατολικά του τοίχου. Πιθανός εισβολέας. Ζητώ άμεση ενίσχυση».

Τότε πρόσεξα πως το καρτελάκι που είχε καρφίτσωμένο στο μπουφάν της έγραφε «Αιμιλία». Χμ... η κατάσταση απαιτούσε γρηγορά αντανακλαστικά και άμεση αντίδραση. Εντάξει, δίκιο είχε η κοπέλα. Άλλωστε, μόλις γνωριστήκαμε. Ας το πηγαίναμε πιο χαλαρά. Άσε που είχαμε μια ολόκληρη καραντίνα μπροστά μας.

Την αποχαιρέτησα και άρχισα να κατηφορίζω το μονοπάτι με κατεύθυνση ξανά το σπίτι μου.

Στον δρόμο συνέλαβα τον εαυτό μου να μονολογεί: «Αιμιλία-Αιμιλιάννα-Λιάννα-Μαριάννα». Ναι, όλα άρχιζαν σιγά-σιγά να βγάζουν νόημα.

Στο μεταξύ, με όλα αυτά που προηγήθηκαν, τον Χάρη τον είχα ξεχάσει. Έτσι, όταν τον είδα να ανηφορίζει, λίγο πριν βγω ξανά στην άσφαλτο, τελείως αυθόρμητα πήγα να πω «πάλι εσύ μπροστά μου;» - λες και δεν ήμουν εγώ που τον είχα φωνάξει να έρθει, και επειγόντως μάλιστα, για να με βοηθήσει. Αλλά και ο Χάρης δεν φάνηκε να χαίρεται ιδιαίτερα που με συναντούσε για δεύτερη φορά μέσα στην ίδια μέρα. Στην πραγματικότητα, όμως, αυτή η έκφραση απογοήτευσης που είχε απλωθεί στα ήδη ξινά του μούτρα δεν είχε να κάνει με το γεγονός ότι με ξαναέβλεπε, αλλά με κάτι άλλο πιο βαθύ, πιο υπαρξιακό, πιο κουκουρούκου θα έλεγα.

-Τι έγινε; Πού είναι το αγριογούρουνο;
-Έφυγε.
-Έφυγε; Πώς έφυγε; Πού πήγε;
-Θυμήθηκε πως είχε ξεχάσει τον θερμοσίφωνα αναμμένο και έφυγε.
-Τι λες τώρα; Και τι; Έτσι, σηκώθηκε και έφυγε;
-Ναι. Απαράδεκτο, ε; Τι να πει κάνεις...
-Και τώρα τι θα κάνουμε;
-Τι να κάνουμε, ρε Χάρη; Πρέπει να το αποδεχτούμε και να συνεχίσουμε. Πάει τώρα... Ό,τι έγινε, έγινε.

Ο Χάρης έκανε μεταβολή και με ακολούθησε, ρίχνοντας όμως κλέφτες ματιές πίσω από την πλάτη του. Έτσι όπως περπατούσε δίπλα μου αμίλητος, με τους ώμους πεσμένους και τα πόδια του να σέρνονται στο οδόστρωμα, άρχισα να τον παρατηρώ λίγο καλύτερα και τότε μόνο πρόσεξα τα ρούχα που φορούσε. Σε αντίθεση με τις άλλες φορές, που τον πετύχαινα στα μονοπάτια και ήταν ντυμένος σαν λοκατζής, τώρα φαινόταν να έχει βάλει τα καλά του: Κοτλέ σακάκι, πουκάμισο φρεσκοσιδερωμένο, υφασμάτινο παντελόνι, δερμάτινη ζώνη με αγκράφα σφυροδρέπανο, παπούτσια καλογουαλισμένα... για δεδομένα καραντίνας, όλα ήταν στην εντέλεια. Επίσης είχε χτενιστεί - ίσως για πρώτη φορά μέσα στον εικοστό πρώτο αιώνα. Για δεδομένα Χάρη, εάν κρατούσε και μια ανθοδέσμη, θα έμοιαζε σαν να είχε ετοιμαστεί για ραντεβού με το αντικείμενο του πόθου του και έφαγε άκυρο τελευταία στιγμή και

άντε να τον παρηγορήσεις τώρα. Για αυτό, όμως, δεν είναι οι φίλοι;

-Χάρη, πρέπει να σου εξομολογηθώ κάτι.

-Τι;

-Δεν υπήρξε ποτέ αγριογούρουνο.

-Τι πράγμα;

-Αγριογούρουνο, λέω... δεν συνάντησα κανένα αγριογούρουνο. Έτσι το είπα, για να σε κάνω να έρθεις γρήγορα.

-Ψέματα λες.

-Όχι, πριν έλεγα ψέματα. Μόνο αλήθειες από εδώ και πέρα. Και να σου πω και κάτι άλλο; Αγριογούρουνα δεν υπάρχουν γενικά.

-Τι εννοείς;

-Δεν υπάρχουν, ρε. Πώς να σου το πω... είναι μυθικά ζώα. Σαν τις γοργόνες, τους μονόκερους, τα κοάλα...

-Τι λες; Έχω δει κοάλα με τα ματιά μου.

-Πού;

-Στην τηλεόραση.

-Ε, να που έρχεσαι στα λόγια μου. Νομίζεις πως υπάρχει ό,τι επιλέγουν να σου δείξουν αυτοί που προσπαθούν να κατευθύνουν τη σκέψη σου για να μπορούν έτσι να σε ελέγχουν. Με συγχωρείς, αλλά σε είχα για πιο έξυπνο.

-Έχεις δίκιο... έπρεπε να το είχα καταλάβει.

-Δεν πειράζει, ποτέ δεν είναι αργά. Και εγώ μέχρι πριν λίγο καιρό πίστευα πως υπάρχουν εξωγήινοι.

-Ούτε εξωγήινοι υπάρχουν;

-Χάρη, εμείς είμαστε οι εξωγήινοι.

Μετά από αυτό βυθιστήκαμε και οι δυο μας στη σιωπή. Ο Χάρης, πάντως, κάπως σαν να αναθάρρησε και ο βηματισμός του έγινε πιο ζωντανός, πιο σίγουρος, πιο εξπρεσιονιστικός θα έλεγα. Συνεχίσαμε να περπατάμε παρέα μέχρι που φτάσαμε έξω από το σπίτι του. Εκεί κοντοστάθηκε και αφού πήρε βαθιά ανάσα, με αγκάλιασε και με ευχαρίστησε.

-Δεν βαριέσαι, ρε φίλε... σήμερα εσύ, αύριο εγώ.

-Ναι, αλλά δεν μου είπες τελικά. Γιατί με φώναξες να έρθω.

-Βασικά, σου είπα, αλλά δεν γαμιέται... πάμε πάλι από την αρχή και ό,τι γίνει: Εκεί στο μονοπάτι που σε είδα να περπατάς νωρίτερα, μήπως είδες τίποτα περίεργο;

-Τι περίεργο, δηλαδή;

-Ξερωγώ... ασπούμε έναν τοίχο.

-Α, ναι. Τον είδες και εσύ;

-Μήπως είδες και μια τύπισσα σεκιουριτού που τον φυλούσε;

-Ποια; Την Αιμιλία λες;

-Αιμιλία; Τέλος πάντως, ναι... την Αιμιλία.

-Ωραία γυναίκα, ε; Ωχ, όχι... μην μου το κάνεις αυτό.

-Τι έπαθες πάλι;

-Μην μου πεις πως ούτε γυναίκες υπάρχουν στην πραγματικότητα;

Δεν του απάντησα. Τον λυπήθηκα. Πόσες αποκαλύψεις να αντέξει ένα ανθρώπινο μυαλό μέσα στην ίδια μέρα; Από την άλλη, ακόμα δεν μπορούσα να χωνέψω την όλη φάση με τον τοίχο και με τη βόλτα μου στο μονοπάτι που έληξε τόσο άδοξα. Καιγόμουν τόσο να επιστρέψω εκεί και να λύσω μια για πάντα το μυστήριο. Αλλά πώς θα μπορούσα να τα βάλω μόνος μου με τις ενισχύσεις που είχε καλέσει η Αιμιλία-Μαριάννα; Χρειαζόμουν ένα σχέδιο δράσης. Και οπωσδήποτε έναν βοηθό. Και ο μονός διαθέσιμος βοηθός στην περιοχή βρισκόταν ακριβώς μπροστά μου.

-Χάρη, μήπως θες να έρθεις από το σπίτι για έναν καφέ;

-Ναι, αμέ. Θα έχει και βουτήματα;

-Βουτήματα, εγκεφαλικά κύτταρα... ό,τι γουστάρεις.

Για αυτό δεν είναι οι φίλοι;

Στο μεταξύ, πίσω από τον τοίχο...

Αίθουσα συνεδριάσεων. Δώδεκα πρόσωπα βρίσκονται καθισμένα γύρω από ένα στρογγυλό τραπέζι. Οι δέκα από αυτούς είναι άντρες. Οι δυο γυναίκες. Η μια από τις δυο γυναίκες μιλάει χαμηλόφωνα στο κινητό της. Μόλις η φωνή της πάει να ξεφύγει λίγο, ο άντρας που κάθεται ακριβώς δίπλα της γυρνάει προς το μέρος της και φέρνοντας το δάχτυλο στο στόμα τής δείχνει πως πρέπει να κάνει ησυχία. Αυτή τον στραβοκοιτάζει και συνεχίζει να μιλάει χαμηλόφωνα.

Όλοι οι υπόλοιποι κοιτάζουν σιωπηλοί τα χαρτιά που βρίσκονται μπροστά τους. Ένας παίρνει ένα στυλό και αρχίζει να μαυρίζει τα γράμματα που σχηματίζουν κύκλους ή ημικυκλία: α, β, δ, θ, ο, σ, φ. Αναρωτιέται αν υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος όρος στη φιλολογία για αυτά τα γράμματα. Αυτός που κάθεται στα δεξιά του τον παρακολουθεί και αναρωτιέται αν υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος όρος στην ψυχιατρική για αυτούς που μουτζουρώνουν υπηρεσιακά έγγραφα. Αυτός που κάθεται στα αριστερά του τον παρακολουθεί επίσης, και αφού πιάσει το δικό του στυλό, τεντώνει το χέρι του και του υποδεικνύει με τρόπο ότι και τα ρ περιλαμβάνουν το σχήμα του κύκλου και ως εκ τούτου επιβάλλεται να τα μουτζουρώσει και αυτά. Ο άνθρωπος μουτζούρα γυρίζει και τον κοιτάζει με ένα βλέμμα γεμάτο βαθιά ευγνωμοσύνη. Σαν ο άλλος να του έχει σώσει μόλις τη ζωή. Ποιος ξέρει, μπορεί και να το έκανε.

Ξαφνικά η πόρτα ανοίγει και εμφανίζεται μια γυναίκα που φοράει χειρουργική ποδιά. Όλοι σηκώνονται όρθιοι. Ο τύπος που μουτζούρωνε τα γράμματα, μουτζουρώνει βιαστικά ένα τελευταίο δ και σηκώνεται επίσης. Η γυναίκα στην πόρτα βγάζει την ποδιά και την αφήνει να πέσει στο πάτωμα. Ύστερα πλησιάζει την τύπισσα που μιλάει ακόμα στο κινητό της και της το παίρνει από τα χέρια. Το αφήνει και αυτό να πέσει στο πάτωμα, το πατάει με

το τακούνι της και το σπάει. Χωρίς θυμό. Χωρίς διάθεση τιμωρίας. Σαν κάτι που απλώς έπρεπε να γίνει. Στη συνέχεια κάθεται στην κορυφή του τραπεζιού και ζητάει από τον άντρα που βρίσκεται στα δεξιά της να διαβάσει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

Ο άντρας αρχίζει να μιλάει. Σε κάθε τρεις λέξεις που λέει αντιστοιχεί και ένας αριθμός. Δεκαδικός συνήθως. Η γυναίκα στην κορυφή του τραπεζιού μοιάζει ικανοποιημένη από αυτά που ακούει. Οι υπόλοιποι τριγύρω ξεθαρρεύουν σιγά-σιγά και κουνάνε επιδοκιμαστικά τα κεφάλια τους. Κάποια στιγμή ο άντρας στα δεξιά της κορυφής φαίνεται να κομπιάζει. «Τι συμβαίνει;» ρωτάει η κορυφή. «Σήμερα παρουσιάστηκε ένα πρόβλημα στον τοίχο», λέει αυτός ρίχνοντας ματιές στους άλλους σαν να ζητάει βοήθεια.

-Τι πρόβλημα;

-Να, ίσως... κάποιος πιθανός εισβολέας. Όχι κάτι σοβαρό. Μάλλον απλώς κάποιος περίεργος. Μην ανησυχείτε. Το ελέγχουμε.

-Μάλλον; Ξέρουμε κάτι πιο συγκεκριμένο για το πρόσωπο αυτό;

-Ξέρουμε ότι μένει στον διπλανό οικισμό, προσωρινά δηλαδή, λόγω της έκτακτης συνθήκης και ότι συνηθίζει να περπατάει στα μονοπάτια της περιοχής.

-Δεν έχω δώσει ήδη εντολή να καλύψετε τα μονοπάτια που οδηγούν προς τις εγκαταστάσεις μας;

-Μάλιστα, ναι... έχουμε ήδη, ξέρετε, ξεκινήσει να το κάνουμε.

-Αλλά στο μεταξύ αφήνετε τους περίεργους περιπατητές να σουλατσάρουν ανενόχλητοι.

-Όχι, όχι, καμία σχέση. Και στα δυο σημερινά περιστατικά η φρουρά έδρασε άμεσα και απέτρεψε κάθε πιθανή περαιτέρω ενόχληση.

-Δύο περιστατικά;

-Εμ, ναι... είχε προηγηθεί ακόμα ένας περιπατητής νωρίτερα, αλλά η φύλακας που είχε υπηρεσία την ώρα εκείνη στα βορειοανατολικά του τοίχου, φρόντισε να τον απομακρύνει και αυτόν. Ειδικά αυτόν στην αναφορά της τον χαρακτηρίζει ως γραφικό και ακίνδυνο.

-Γραφικοί και ακίνδυνοι είστε όλοι εσείς εδώ που δεν έχετε καταλάβει τίποτα από τη δουλειά που έχουμε αναλάβει να κάνουμε. Και αντί να εκτιμάτε το γεγονός ότι είμαστε το μόνο ασφαλές μέρος στη χωρά, αν όχι και στον πλανήτη ολόκληρο, οπού μπορούν να συγκεντρώνονται και να συνομιλούν δεκατρείς άνθρωποι, χωρίς καν να φοράνε μάσκες και τέτοιες αηδίες, έρχεστε κάθε μέρα εδώ και μου λέτε πως έχουμε προβλήματα. Για αυτό χτίσαμε τον τοίχο. Για να μην έχουμε προβλήματα. Ο τοίχος κάνει τη δουλειά που εσείς είστε ανίκανοι να κάνετε. Αλλά από ότι φαίνεται δεν φτάνει. Φύγετε όλοι

τώρα. Αμέσως. Και φωνάξτε μου τον αρχηγό της φρουράς.

-Μα ο αρχηγός έχει επιστρέψει στο σπίτι του. Δεν μπορεί να έρθει τώρα. Υπάρχει και η απαγόρευση κυκλοφορίας.

-Δεν με ενδιαφέρει. Ας έρθει από τα μονοπάτια.

Οι δυο γυναίκες και οι δέκα άντρες σηκώνονται, μαζεύουν τα χαρτιά που έχουνε μπροστά τους και φεύγουν αφήνοντας μονή τη γυναικά στην κορυφή του τραπεζιού να κοιτάει έξω από το ένα και μοναδικό παράθυρο της αίθουσας.

Καθώς ακολουθεί τους άλλους, ο άνθρωπος που μουτζούρωνε τα γράμματα, αναρωτιέται πώς γίνεται να έχει κορυφή ένα τραπέζι που κατά τα αλλά είναι ολοστρόγγυλο.

Με το που φτάσαμε στο σπίτι ο Χάρης πρόσεξε τη λεμονιά που έχω στην αυλή, και χωρίς να το πολυσκεφτεί, της εξαπέλυσε μια άνευ προηγουμένου επίθεση. Έκοψε ένα, δύο, τρία, τέσσερα λεμόνια... κάποια στιγμή δεν μπορούσε να τα κρατήσει όλα μαζί στα χεριά του και άρχισε να τα χώνει μες στις τσέπες. Ανησύχησα λίγο. Πιο πολύ για τον Χάρη και όχι για τη λεμονιά, που έτσι κι αλλιώς για ντεκόρ την έχω. «Ρε πας καλά; Τι κάνεις;» του είπα. «Δεν είναι σωστό να επισκεπτόμαστε πρώτη φορά ένα σπίτι με άδεια χεριά», μου απάντησε αυτός και συνέχισε το έργο του.

Εγώ τότε του επισήμανα ότι δεν είναι ανάγκη, ότι η λεμονιά και οι καρποί της ανήκουν ήδη στο σπίτι που επισκέπτεται και ότι υπάρχουν γιατροί που βγάζουν ένα σωρό λεφτά από περιπτώσεις σαν και τη δικιά του. Μάταιο. Τίποτα από όλα αυτά δεν φάνηκε να τον πτοεί. Αφού αποψίλωσε το μισό δέντρο, αράδιασε τα λεμόνια πάνω στο μεγάλο ξύλινο τραπέζι και άραξε σε μια από τις πολυθρόνες της αυλής. Τον ευχαρίστησα από καρδιάς και πήγα να φτιάξω τον καφέ που λέγαμε.

Όταν γύρισα με τον καφέ και τα βουτήματα, βρήκα τα λεμόνια να βρίσκονται ακροβολισμένα στο τραπέζι και τον Χάρη να έχει βγάλει μια μεζούρα και να υπολογίζει τις αποστάσεις μεταξύ τους. Εντάξει, ο άνθρωπος είναι διάνοια, σκέφτηκα, κι εγώ, ο ανόητος, τον έχω σταλήθεια παρεξηγήσει. Ήταν φανερό. Ήδη είχε αρχίσει να καταστρώνει το σχέδιο με το οποίο θα διασχίζαμε κρυφά το μονοπάτι, θα εξουδετερώναμε τη φρουρά και θα εκπορθούσαμε τον τοίχο. Ακούμπησα τα φλυτζάνια με προσοχή στην άκρια και στάθηκα από πάνω για να δω τι ακριβώς ετοιμάζε ο μέγας επιτελάρχης. Αυτός, αφού άρπαξε ένα από τα βουτήματα, το βύθισε σαδιστικά μες στον καφέ και υστέρα το ανέσυρε και το κατασπάραξε, με κοίταξε στα μάτια και είπε: «Μήπως καλύτερα να φτιάχναμε καμία λεμονάδα;»

Περάσαμε όλο το απόγευμα κουβεντιάζοντας για τον καιρό, για το τεχνικό οφσάιντ, για τη σύγχρονη

μεξικανική ποίηση και για τα τριγενή και δικάταληκτα επίθετα. Και κάπως έτσι πέρασε η ώρα και άρχισε να νυχτώνει. Ο Χάρης, που δεν του ξεφεύγουν κάτι τέτοια, κοίταξε τότε τον ουρανό και είπε: «Νύχτωσε». «Ναι, νύχτωσε», συγκατένευσα εγώ. «Ωρα να πηγαίνουμε», συμπλήρωσε μασουλώντας αποφασιστικά το τελευταίο βούτημα. «Πού;» ρώτησα, αν και γνώριζα ήδη την απάντηση. «Στον τοίχο», μου απάντησε, αν και γνώριζε καλά κι αυτός πως ήδη γνώριζα την απάντηση. «Στον τοίχο», επανέλαβα συνεπαρμένος από τη βαθιά γνώση των πράγματων που χαρακτήριζε την ομάδα μας.

Σηκωθήκαμε. Ο Χάρης κοντοστάθηκε. «Τι έγινε;» του είπα. «Μπορώ να πάρω μαζί μου τα λεμόνια;» ρώτησε. «Μα είναι δώρο», τόλμησα να διαμαρτυρηθώ. «Θα τα χρειαστούμε για πολεμοφόδια», ψιθύρισε συνωμοτικά και μου έκλεισε το μάτι συνωμοτικότερα. Σας το είπα, ο τύπος είναι σατανάς. Δεν του ξεφεύγει τίποτα.

Βγήκαμε έξω και αρχίσαμε να περπατάμε με κατεύθυνση ξανά τον αυτοκινητόδρομο. Ο οικισμός είχε ήδη βυθιστεί μες στην ανυπαρξία, και έτσι το μόνο που ακούγαμε ήταν τα βήματά μας και κάτι κουκουβάγιες που μας λοιδορούσαν από μακριά - ναι, χαίρω πολύ, εύκολο να κάνεις κριτική, όταν έχεις λυμένα όλα σου τα προβλήματα.

Μέχρι να φτάσουμε στην αρχή του μονοπατιού η νύχτα είχε ήδη καταπλακώσει το τοπίο. «Μήπως να παίρναμε μαζί μας κανένα φακό;» ρώτησα τον Χάρη. «Τι; Δεν πήρες φακό;» αντέδρασε αυτός. «Τι έκανες στο σπίτι τόσην ώρα;» Ήταν, όμως, πολύ αργά για οπισθοδρομήσεις καιπισωγυρίσματα - δυο λέξεις που βασικά σημαίνουν το ίδιο πράγμα. Το μονοπάτι ήταν μπροστά μας και μας καλούσε να το διασχίσουμε. Δεν υπήρχε χρόνος για επιστροφή, θα έλεγα, με κίνδυνο να φανώ κουραστικός και επαναλαμβανόμενος. Βγάλαμε τα κινητά μας, για να μην φάμε καμία σαβούρδα και γίνουμε ρεζίλι στα πεύκα και τις αγριελιές και κάναμε το πρώτο βήμα.

Στο πέμπτο ή έκτο βήμα ο Χάρης έκλεισε το δικό του κινητό. Τον ρώτησα γιατί. Μου απάντησε ότι δεν έχει πολύ μπαταρία. «Καλύτερα», συμπλήρωσε ψιθυριστά, «να μην δίνουμε και στόχο». Στο ένατο βήμα γλίστρησε, έπεσε, κοπάνησε κάπου και έβγαλε μια διαπεραστική κραυγή που ζύπνησε τα πνεύματα του δάσους και εννοείται πως έδωσε στόχο, φυσικά. Του έδωσα το χέρι και τον βοήθησα να σηκωθεί. «Δεν ξεκινήσαμε καλά», είπε κάπως αυστηρά, σαν να με μάλωνε. Λες και εγώ τον έσπρωξα. Δεν έδωσα σημασία, για να μην τσακωθούμε.

«Τώρα τι κάνουμε;» τον ρώτησα. «Καλύτερα να πάμε από το άλλο μονοπάτι που περνάει μέσα από τα χωράφια», ακούστηκε μια φωνή που δεν ήταν του Χάρη. «Ναι, καλύτερα πάμε από εκεί»,

συμφώνησε η φωνή του Χάρη. Ναι, μωρέ, εντάξει, μέσα, σύμφωνοι, αλλά για μια στιγμή... ποτέ γίναμε τρεις και δεν το είχα προσέξει; Έστρεψα το φως του κινητού προς το μέρος της άγνωστης φωνής και είδα έναν τύπο που φορούσε στολή σεκιούριτι, ίδια με εκείνη της Μαριάννας -τι να έκανε την ώρα εκείνη η Μαριάννα; άραγε, με σκεφτόταν;- μόνο που αυτός είχε τους γιακάδες του στολισμένους με κάτι διακριτικά που έμοιαζαν με γαλόνια και παράσημα.

«Ακολουθήστε με», είπε ο άγνωστος αρχιστράτηγος και μας έστρεψε την πλάτη. Τον ακολουθήσαμε.

Καθώς κατηγορίζαμε για να πάρουμε το άλλο μονοπάτι, όπως μας υπέδειξε ο ένστολος συνοδοιπόρος μας, άρχισα να σκέφτομαι διάφορα - το κάνω αυτό καμία φορά- του τύπου ποιος είμαι, τι νόημα έχουν όλα αυτά, τι να μαγειρέψω αύριο, πότε θα κάνει ξαστεριά και τέτοια. Αυτό που με απασχολούσε πιο πολύ, ωστόσο, ήταν το ποιος είναι αυτός ο τύπος που ακολουθούσαμε, από πού ξεφύτρωσε και κυρίως γιατί προθυμοποιήθηκε για να μας βοηθήσει.

Ο Χάρης πάλι, που αν και ακόμα κούτσαινε από τη σούπα που μόλις είχε φάει, έμοιαζε πιο άνετος και ανέμελος. Από την άλλη, ποιος ξέρει, μπορεί και ήδη να τον γνώριζε. Μπορεί να τον είχε συναντήσει ξανά στις βόλτες του στα μονοπάτια και να είχανε ξαναμιλήσει. Αλλά και πάλι, κάτι δεν πήγαινε καλά. Υποτίθεται ότι ήμασταν σε μυστική αποστολή ή κάτι τέτοιο, τέλος πάντων. Τι δουλειά είχε μαζί μας ο παρείσακτος; Και εν πάση περιπτώσει, πώς ήξερε πού πηγαίναμε; Και εδώ που τα λέμέ, και πού ξέραμε κι εμείς ότι αυτός ήταν ένας απλός νυχτερινός περιπατητής και όχι, ασπούμε, ο αρχηγός της φρουράς που φύλαγε τον τοίχο.

Έτσι, μόλις βρήκα την ευκαιρία, πλησίασα τον Χάρη και όσο μπορούσα πιο διακριτικά τον ρώτησα: «Ποιος, στον πούτσο, είναι αυτός;» «Ο αρχηγός της φρουράς που φυλάει τον τοίχο», μου απάντησε ο Χάρης. «Τι λες, ρε παπάρα;» είπα, ίσως όχι και τόσο διακριτικά πια. «Κι εμείς τι ακριβώς κάνουμε τώρα; Πάμε να παραβιάσουμε τον τοίχο μαζί με αυτόν που έχει αναλάβει την φύλαξή του; Και ότι είναι ο αρχηγός της φρουράς εσύ πώς ακριβώς το ξέρεις;» «Μου το είπε η Αιμιλία», είπε ο Χάρης, κάπως ενοχλημένος από τον τόνο της φωνής μου. Από τον οποίο τόνο φάνηκε να ενοχλείται και ο αρχηγός, αφού γυρνώντας προς το μέρος μας, έκανε νόημα να σωπάσουμε. Μάλλον, για να μην δώσουμε στόχο. Να μην δώσουμε στόχο στη φρουρά που φύλαγε τον

τοίχο. Της οποίας φρουράς ο αρχηγός μάς έλεγε να κάνουμε ησυχία για να μην μας ακούσει η φρουρά. Εντάξει, τώρα πραγματικά όλα άρχιζαν να βγάζουν κάποιο νόημα.

Συνεχίσαμε μέσα από τα χωράφια, όπου το έδαφος ήταν πιο ομαλό, και μετά από ένα εικοσάλεπτο χαλαρό περπατήματακι, φτάσαμε ξανά μπροστά στον τοίχο. Τότε ο αρχηγός φρέναρε απότομα, έκανε μεταβολή και σταύρωσε τα χέρια του, σαν να ήθελε να μας πει, ωραία βόλτα κάναμε, αλλά τώρα σαν καλά παιδιά γυρίστε στα σπιτάκια σας. Ήθελα πολύ να τον ρωτήσω για όλα αυτά που τόσην ώρα με βασάνιζαν, αλλά ειλικρινά, δεν ήξερα από πού να ξεκινήσω. Τελικά, διάλεξα στην τύχη μια ερώτηση, άνοιξα το στόμα μου και είπα: «Πότε θα κάνει ξαστεριά;» Βλακεία, το ξέρω, αλλά για κάποιο λόγο, με το που το είπα, κάπως ανακουφίστηκα. Φανταστείτε να τον είχα ρωτήσει τι να μαγειρέψω αύριο.

«Εδώ οι δρόμοι μας χωρίζουν», απάντησε αυτός αγέρωχος. «Μα αρχηγέ, θέλουμε και εμείς, εγώ κι ο Γιάννης δηλαδή, να περάσουμε τον τοίχο», είπε ο χάρης σαν κακομαθημένο νιάνιαρο. «Μην τον ακούτε, πλακά κάνει», προσπάθησα να τα μπαλώσω.

-Γιάννη, μην μιλάς, σε παρακαλώ. Ο αρχηγός έτσι κι αλλιώς γνωρίζει.

- Γιατί να τον περάσετε; Πού θέλετε να πατέ;
- Γιάννη, πες στον αρχηγό πού θέλουμε να πάμε.
- Α, τώρα να μιλήσω, ε;
- Αρχηγέ, ξέρετε, ο Γιάννης..
- Και σταμάτα να επαναλαμβάνεις το όνομά μου. Εντάξει, το εμπεδώσαμε.
- Μα είμαστε τρεις σε αυτόν τον διάλογο. Πώς θα καταλαβαίνει ο αναγνώστης σε ποιον απευθύνομαι;
- Μην ανησυχείς. Κανείς δεν πρόκειται να μπερδευτεί. Άλλωστε, στον αρχηγό μιλάς στον πληθυντικό και σε εμένα στον ενικό.
- Και τι; Δεν κατάλαβα; Μήπως θέλεις να σου μιλάω και σένα στον πληθυντικό; Γιατί; Επειδή έχεις τελειώσει το πανεπιστήμιο ή επειδή το σπίτι σου έχει μεγαλύτερη αυλή και είναι μπροστά στη θάλασσα;
- Ρε, δεν γαμιέσαι, λέω εγώ. Και την Αιμιλία, αν θες να ξέρεις, δεν την λένε Αιμιλία. Μαριάννα τη λένε. Άσχετε.
- Σκάστε!

Σκάσαμε. Και μαζί με εμάς έσκασαν και δυο σεκιουριτάδες από διαφορετικές μεριές, με εμφανώς εχθρικές διαθέσεις. Και ενώ ήταν έτοιμοι να μας χιμήξουν, μόλις είδαν τον αρχηγό, σταμάτησαν, στάθηκαν προσοχή και τον χαιρέτησαν στρατιωτικά. Ηλίθιοι, ανεγκέφαλοι στρατόκαυλοι. Τι ακριβώς νόμιζαν ότι παριστάνουν; Μετά τον χαιρέτησε στρατιωτικά και ο Χάρης. Άλλο νούμερο κι

αυτός. Τέλος πάντων, δεν θέλω να δικαιολογηθώ, αλλά για κάποιον λόγο ένιωσα λίγο μοναξιά. Δεν ξέρω, κάπως σαν να μην με παίζανε. Δεν γαμιέται, σκέφτηκα, και βάρεσα προσοχή κι εγώ και τον χαιρέτησα.

Ο αρχηγός, σαν να ήρθε στα ίσα του, ανταπέδωσε τον χαιρετισμό και υστέρα πλησίασε τον τοίχο, πάτησε πάνω σε μια πέτρα που εξείχε, πιάστηκε από μια άλλη λίγο πιο ψηλά και άρχισε να σκαρφαλώνει. Μόλις έφτασε στην κορυφή, γύρισε και μας κοίταξε. «Τι κοιτάτε, ρε;», είπε. «Τι περιμένετε; Ακολουθήστε με.»

Τον ακολουθήσαμε.

Για κάποιον λόγο, που μάλλον δεν θα μάθουμε ποτέ, ο τοίχος ήταν πιο ψηλός από ό,τι φαινόταν πριν ξεκινήσουμε να τον σκαφαλώνουμε. Με κίνδυνο να φανώ υπερβολικός, αν όχι και μαστουρωμένος, θα έλεγα πως μας πήρε καμιά ώρα τουλάχιστον μέχρι να φτάσουμε στην κορυφή του. Και όσο ανεβαίναμε τόσο η απόσταση από το έδαφος έμοιαζε μεγαλύτερη -το έχουν αυτό τα ύψη, γενικά- αλλά και η αίσθηση πως ένα και μόνο λάθος θα ήταν αρκετό για να γλιστρήσουμε και να γκρεμοτσακιστούμε γινόταν ολοένα και πιο τρομακτική, έως και παραλυτική, θα έλεγα.

Κάποια στιγμή σκέφτηκα να τα παρατήσω και να αρχίσω να κατεβαίνω ξανά προς την ασφάλεια της μάνας γης. Από τη μια, όμως, οι φάτσες των δυο φρουρών που έμοιαζαν εκεί κάτω να γρυλίζουν και να ξερογλείφονται σαν τα μαντρόσκυλα και από την άλλη ο Χάρης, που -όπως πάντα, στην κοσμάρα του- σκαρφάλωνε πίσω από μένα σφυρίζοντας κάποιο ανεπανάληπτο σουξέ του μεσοπολέμου, με πείσμωνσαν και με έκαναν να συνεχίσω.

Όταν έφτασα τελικά στην κορυφή, βρήκα εκεί τον αρχηγό να κάθεται και να ρεμβάζει καπνίζοντας το τσιγαράκι του. Κάθισα δίπλα του να πάρω μια ανάσα. Έβγαλε το πακέτο και μου πρόσφερε. Είχα κόψει το κάπνισμα εδώ (ή μήπως εκεί;) και εννιά ώρες, αλλά για να μην τον προσβάλω πήρα ένα και το άναψα.

«Να σας ρωτήσω κάτι;» είπα, φυσώντας τον καπνό ψηλά ως την στρατόσφαιρα. «Παρακαλώ», απάντησε εκείνος. «Συγγνώμη κιάλας, δηλαδή, πόρτες εδώ δεν έχετε;»

Η κατάβαση από την άλλη πλευρά ήταν ασύγκριτα ευκολότερη, αφού αυτή τη φορά δεν χρειάστηκε να πατήσουμε πάνω στις πέτρες της τοιχοδομής, αλλά απλώς χρησιμοποιήσαμε μια καλά στερεωμένη πάνω στον τοίχο σκάλα. Μιλάμε, πολύ ωραία σκάλα. Γαμάτη. Τελειά. Αλλά έτσι είναι, μόλις στερηθείς για λίγο τα αγαθά του τεχνολογικού πολιτισμού, αμέσως

επανεκτιμάς την αξία τους. Αλλά τι να λεμέ τώρα... απίθανη σκάλα. Η καλύτερη του κόσμου. Καθώς κατέβαινα ένα-ένα τα σκαλιά, έριχνα κλέφτες ματιές προς τα κάτω και έβλεπα τώρα την απόσταση από το έδαφος να φαίνεται ολοένα και μικρότερη - το αντίθετο από αυτό που είχα παρατηρήσει στην ανάβαση, δηλαδή. Μάλλον θα πρόκειται για κάποια παγκόσμια σταθερά ή κάτι τέτοιο τέλος πάντων, σκέφτηκα και αμέσως θυμήθηκα τη στιγμή που επιλέγαμε σχολές στο μηχανογραφικό των πανελλαδικών και μελαγχόλησα.

Ένα λεπτό μετά πατούσαμε και οι τρεις ξανά στην επιφάνεια του πλανήτη και αλληλοσυγχαϊρόμασταν για την επιτυχή έκβαση της περιπέτειάς μας. Δηλαδή, για την ακρίβεια, εγώ και ο Χάρης κάναμε χάλι-φάιβ και κάτι άλλα καραγκιοζιλίκια απεριγράπτα και ο αρχηγός μάς κοίταζε με εκείνο το βλέμμα που παίρνουν οι μάγισσες μόλις ανοίγουν τον φούρνο και βλέπουν πως το φαγητό έχει γίνει κάρβουνο. «Ελάτε τώρα», έσπευσα να τον παρηγορήσω, «εντάξει, μόνο οι πατάτες έχουν αρπάξει λίγο. Να, κοιτάξτε, το ψητό είναι μια χαρά». «Ας προχωρήσουμε στο ψητό, λοιπόν», συγκατένευσε εκείνος, και για τρίτη φορά, μέσα στην ίδια νύχτα, μας γύρισε την πλάτη και διέταξε να τον ακολουθήσουμε.

Όσο περπατούσαμε πίσω από τον αρχηγό -και μην έχοντας κάτι καλύτερο να κάνω- άρχισα να

παρατηρώ το τοπίο. Δεν διέφερε σε τίποτα από ό,τι είχαμε ήδη συναντήσει στη νυχτερινή μας περιπλάνηση έξω από τον τοίχο. Δέντρα, πέτρες, χώματα... τα γνωστά. Όλα ήταν στη θέση τους. Όλα όπως ήταν πάντα. Και όμως, όσο προχωρούσαμε πιο μέσα ένιωθα πως κάτι δεν πήγαινε καλά. Σαν να μας περικύκλωνε όλο και πιο στενά, σε κάθε βήμα που κάναμε, κάτι απροσδιόριστα αφύσικο. Όχι, όλο αυτό το πράγμα δεν είχε καμία σχέση με την εξοχή στην οποία συνήθιζα να περπατάω.

Θα έλεγα πως πιο πολύ έμοιαζε με σκηνικό ταινίας. Μιας ταινίας, που ενώ είχε ξεκινήσει σαν κωμωδία για όλη την οικογένεια, το γύρισε ξαφνικά στο χόρρορ με στοιχεία υπαρξιακού γουέστερν. Και εγώ, που από βαρεμάρα δεν είχα κάτσει να διαβάσω μέχρι τέλους το σενάριο, τα βρήκα βιαστικά με την παραγωγή, υπέγραψα συμβόλαιο και άρχισα να παίζω. Και να που τώρα, και με όλα αυτά που ήδη είχανε συμβεί, πίστευα ακόμα πως αν έδινα, ασπούμε, μια κλωτσιά σε εκείνον εκεί τον βράχο, θα έσκαγε σαν μπαλόκι και θα ακούγονταν τριγύρω μας μαγνητοφωνημένα γέλια.

Είπα να το δοκιμάσω. Τι είχα να χάσω, άλλωστε; Πήρα φορά και τον κλώτσησα με όλη μου τη δύναμη. Ύστερα βρέθηκα πεσμένος στο έδαφος σφαδάζοντας. Ο Χάρης ήρθε από πάνω μου. «Τι έπαθες, ρε;» μου είπε. Σηκώθηκα, ξεσκονίστηκα, σκούπησα τα δάκρυά μου, περίμενα λίγο να

σταματήσουν να γελάνε οι μαλακές στο γαμωμαγνητόφωνο και έπειτα τον ρώτησα: «Έχεις ακόμα μαζί σου τα λεμόνια;» Ο Χάρης χτύπησε καθησυχαστικά τις φουσκωμένες τσέπες του. Ο αρχηγός μάς φώναξε να μην καθυστερούμε. Αρχίσαμε πάλι να περπατάμε πίσω του. Τώρα κουτσαίναμε και οι δύο.

Λίγα μέτρα μετά, τα δέντρα άρχισαν να πυκνώνουν και το δάσος να μοιάζει με ζούγκλα απροσπέλαστη. Δεν βλέπαμε τίποτα. Ο αρχηγός σταμάτησε και μας περίμενε για να μας βοηθήσει. Μας συμβούλεψε να μείνουμε όσο μπορούμε πιο κοντά για να μην χάσουμε τον δρόμο. «Ποιον δρόμο;» αντέδρασα. «Πού πάμε, επιτέλους;» «Μην φωνάζεις», είπε ο αρχηγός. «Να, κοίτα. Σχεδόν έχουμε φτάσει.» Τότε φάνηκαν στο βάθος κάτι φωτά. «Τι είναι εδώ;» ρώτησα ανυπόμονα, αλλά ο αρχηγός δεν μπήκε στον κόπο να απαντήσει. Επέμεινα: «Τι είναι εδώ; Πού πάμε;» Δεν πρόλαβα να ρωτήσω τρίτη φορά. Το δάσος ξαφνικά αραιώσε και τα δέντρα τραβήχτηκαν στην άκρη σαν κουρτίνα για να μας αποκαλύψουν ένα τεράστιο τσιμεντένιο κτίριο που έμοιαζε με φυλακή ή έστω με σχολείο.

«Τι είναι αυτό;» ρώτησα, χωρίς να είμαι πια σίγουρος πως θέλω να ακούσω την απάντηση. Ο Χάρης, δίπλα μου, είχε μείνει με ανοιχτό το στόμα. Γύρισα και τον κοίταξα με νόημα - έτσι νομίζω, δηλαδή. Ναι, είχε έρθει η ώρα. Αυτός, σαν να

διάβασε τη σκέψη μου, έβγαλε δυο λεμόνια από τις τσέπες και μου τα έδωσε με τρόπο. «Φτάσαμε», είπε ο αρχηγός. «Καλωσορίσατε στο Ίδρυμα.»

Τότε ο Χάρης μού άρπαξε το μπράτσο και άρχισε να με ταρακουνά. Γύρισα και τον κοίταξα ξανά - χωρίς νόημα αυτή τη φορά. «Τι ημερομηνία έχουμε;» με ρώτησε με μια φωνή που έτρεμε. «31 Μάρτιου», του είπα. «Γιατί; Τι έγινε;» Δεν μου απάντησε. Ακολούθησα το βλέμμα του για να δω τι ήταν αυτό που τον είχε τόσο πολύ ταραξεί. Και τότε τα είδα όλα. Στην είσοδο του κτιρίου, δίπλα στη μεγάλη μεταλλική του πύλη, υπήρχε ένα μικρό ψεύτικο ελατό στολισμένο με πολύχρωμα φωτάκια που αναβόσβηναν ρυθμικά.

Σειρά μου να τρομάξω. Φάντασμα να είχα δει πιο ελαφρά θα το είχα πάρει. Αλήθεια τώρα, πόση ώρα ακριβώς μάς πηρέ να ανέβουμε τον τοίχο; Μήπως τελικά είχα εννιά μήνες, και όχι ώρες, που έκοψα το κάπνισμα και δεν το είχα καταλάβει; Όχι, αν είναι έτσι, μπράβο μου, παρηγορήθηκα κάπως με την ιδέα.

Ο αρχηγός γέλασε λίγο και υστέρα πλησίασε το δέντρο, τράβηξε ένα καλώδιο και έσβησε τα φωτάκια. «Μην ανησυχείτε», είπε. «Αυτό είναι απλώς μέρος της νυχτερινής μας διακόσμησης. Σε λίγες ώρες, το πρωί, εδώ θα είναι και πάλι καλοκαίρι.»

«Α, καλά», είπα, καθώς τα ζουμιά των λεμονιών που έσφιγγα μούσκευαν τις γροθιές μου. «Καλά Χριστούγεννα, αρχηγέ. Χάρη, καλά Χριστούγεννα.»

Στο μεταξύ, έναν χρόνο μετά...

«Διακόπτουμε το δελτίο μας για να συνδεθούμε με το κέντρο της πόλης, όπου για ακόμα μια μέρα συνεχίζονται οι διαμαρτυρίες των πολιτών ενάντια στον θάνατο. Το αντιθανατικό κίνημα, που ξέσπασε μετά από τις αποκαλύψεις γύρω από το λεγόμενο Ίδρυμα των Αθάνατων, φαίνεται να λαμβάνει πρωτοφανείς διαστάσεις. Σήμερα οι διαδηλωτές, αφού κατάφεραν να διασπάσουν τον κλοιό των αστυνομικών δυνάμεων, έφτασαν μπροστά στην είσοδο του υπουργείου υγείας, όπου και θυροκόλλησαν ψήφισμα με το οποίο ζητούν την επιμήκυνση του προσδόκιμου ζωής στα 111 χρονιά για όλους - ως προσωρινό μετρώ, βέβαια, και μέχρι να βρεθεί τρόπος για να καταργηθεί οριστικά ο θάνατος.

Από τις σημερινές αντιθανατικές εκδηλώσεις δεν έλειψαν, βέβαια, και τα έκτροπα καθώς μια ομάδα διαδηλωτών έκαψε ένα φέρετρο - άδειο, σύμφωνα με τις διαβεβαιώσεις των διοργανωτών. Να προσθέσουμε εδώ ότι παρόμοιες εκδηλώσεις διαμαρτυρίας σημειώθηκαν και μπροστά σε αλλά κυβερνητικά κτίρια, καθώς και έξω από τα γραφεία της αρχιεπισκοπής, χωρίς να σημειωθούν, ωστόσο, δυσάρεστα επεισόδια. Από πλευράς κυβέρνησης τονίστηκε, για ακόμα μια φορά, πως τα δίκαια -αν και εξωφρενικά παράλογα- αιτήματα των πολιτών θα εισακουστούν, ενώ ο ίδιος ο κυβερνητικός εκπρόσωπος, ερωτηθείς σχετικά, δήλωσε ότι η πειραματική λειτουργία του Ιδρύματος...»

-Κλείσε την τηλεόραση, σε παρακαλώ. Πόνεσε το κεφάλι μου.

-Τι εννοείτε, κυρία; Έχετε αλήθεια πονοκέφαλο;

-Τρόπος του λέγειν... Κανείς δεν μπορεί να έχει πονοκέφαλο εδώ. Δεν επιτρέπεται.

-Μάλιστα. Πολύ φοβάμαι, πάντως, πως αργά ή γρηγορά οι φωνές των διαδηλωτών θα φτάσουν και έξω από τον τοίχο μας.

-Τότε, αν χρειαστεί, θα χτίσουμε ακόμα έναν.

-Τοίχο;

-Όχι, ακόμα έναν γραμματέα.

-Τι πράγμα;

-Μην φοβάσαι. Αστειεύομαι. Άλλωστε, το ξέρεις καλά, κανείς από τους εργαζόμενους εδώ δεν κινδυνεύει.

-Και ο πρώην αρχηγός της φρουράς;

-Ο πρώην αρχηγός έκανε το μοιραίο λάθος. Όχι μόνο επέτρεψε να μπουν, αλλά ουσιαστικά οδήγησε ο ίδιος δυο παρείσακτους εντός των εγκαταστάσεών μας.

-Απαράδεκτο.

-Ακόμα δεν μπορώ να το χωνέψω πώς μπόρεσα να εμπιστευτώ αυτόν τον άνθρωπο. Και μάλιστα σε μια τόσο κρίσιμη θέση.

-Από τότε ξεκίνησαν και τα προβλήματά μας.

-Όχι, τα προβλήματα ξεκίνησαν αφότου εσείς αφήσατε τους παρείσακτους να φύγουν και να πληροφορήσουν τον έξω κόσμο για το τι συμβαίνει εδώ μέσα.

-Μα, εσείς λέγατε ότι κανείς δεν θα τους πιστέψει.

-Ναι, έτσι έλεγα. Αλλά δεν υπολόγιζα ότι είχαν βρει συμμάχους ανάμεσα στο προσωπικό. Πού να το φανταστώ πως ένας μελαγχολικός γιατρός και μια ερωτοχτυπημένη φύλακας θα ήταν ικανοί να κάνουν τόσο μεγάλη ζημιά...

-Μα αν και οι δυο έπασχαν από αυτά που λέτε, τότε πώς μπορέσαν να προσληφθούν; Εμείς εδώ είμαστε όλοι υγιείς.

-Ο γιατρός είχε καταφέρει να κρύψει καλά τη μελαγχολία του. Βέβαια, όταν μουτζούρωνε τα γράμματα στα τεστ αξιολόγησης, έπρεπε κάτι να

είχαμε καταλάβει. Αλλά, βλέπεις, ο προϊστάμενος προσωπικού το είχε θεωρήσει τότε απλώς ως ένδειξη καταπιεσμένης καλλιτεχνικής προσωπικότητας.

-Και η φύλακας;

-Τι να σου πω... η συμπεριφορά αυτής της κοπέλας ακόμα αποτελεί μυστήριο. Ειλικρινά, δεν μπορώ να καταλάβω τι βρήκε σε αυτόν τον παρείσακτο και έφτασε στο σημείο να τον ακολουθήσει.

-Λένε πως ζουν ακόμα μαζί στον γειτονικό οικισμό.

-Αυτό και αν είναι περίεργο. Γιατί να συνεχίζει να ζει κανείς μέσα στην ερημιά, τώρα που η καραντίνα τέλειωσε;

-Μα τι λέτε, κυρία;

-Έλα τώρα, μεταξύ μας είμαστε. Δεν μας ακούνε οι νοσηλεύόμενοι. Άσε που τώρα πια, και να μάθουν την αλήθεια, πιστεύεις πως θα θελήσει έστω και ένας από αυτούς να επιστρέψει στην παλιά ζωή του;

-Ζωή σημαίνει θάνατος.

-Ακριβώς. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ποτέ το μόντο μας.

-Πολύ φοβάμαι πως ούτε ο κόσμος έξω πρόκειται πια να το ξεχάσει.

-Τόσο το καλύτερο.

-Μα όταν περάσει η κρίση...

-Μην λες βλακείες. Πρώτον, δεν υπάρχουν κρίσεις, Δεύτερον, η συγκεκριμένη κρίση δεν πρόκειται να περάσει ποτέ. Και τρίτον και σημαντικότερον, κρίση σημαίνει ευκαιρία.

-Ευκαιρία;

-Ναι, ευκαιρία. Σήμερα ο κόσμος απλώς θέλει να μάθει τι συμβαίνει μες στο Ίδρυμα. Αύριο Ίδρυμα θα είναι ολόκληρος ο κόσμος.

-Με χρειάζεστε κάτι άλλο;

-Όχι. Ή μάλλον ναι. Άνοιξέ μου ξανά την τηλεόραση. Μου έχει λείψει τελικά λίγος παλιός κάλος πονοκέφαλος.

«...Στο μεταξύ, ο συγγραφέας του βιβλίου, που άνοιξε τον δρόμο των αποκαλύψεων σχετικά με τη δράση του εν λόγω ιδρύματος, εξακολουθεί να επιμένει ότι το έργο του δεν αποτελεί πάρα μια αλληγορία και ότι στην πραγματικότητα έβγαλε την ιστορία αυτή, όπως λέει χαρακτηριστικά, από το κεφάλι του, ενώ υποστηρίζει πως πέρασε ολόκληρη την καραντίνα κοιτάζοντας το ταβάνι, μέχρι που κάποια στιγμή το ταβάνι τον βαρέθηκε και άρχισε να του υπαγορεύει.»

Όταν τράβηξε το καλώδιο ο αρχηγός και έσβησε τα φωτάκια, στο μικρό χριστουγεννιάτικο δέντρο που κοσμούσε την είσοδο του κτιρίου, ένιωσα να βυθίζομαι στην κινουμένη άμμο της μελαγχολίας. Η αίσθηση πως αυτό ήταν, πάει, πέρασαν οι γιορτές και αύριο πρέπει να πάω ξανά σχολείο με άρπαξε από τον λαιμό και άρχισε να με σφίγγει. Ύστερα, που θυμήθηκα ξανά πως ήμασταν στα τέλη του Μαρτίου, ένιωσα κάπως να χαλαρώνει η λαβή, αλλά και πάλι, το κακό είχε ήδη γίνει. Χρειάστηκε να επιστρατεύσω όλες τις εφεδρείες της λογικής που μου είχαν απομείνει αλώβητες για να εκφράσω φωναχτά την εύλογη -ήθελα ακόμα να πιστεύω- απορία: «Τι φάση, ρε μαλακές;»

Ύστερα πλάκωσε το ιππικό. Δηλαδή, βγήκαν από το κτίριο καμία δεκαριά σεκιουριτάδες -μπορεί να ήταν και εκατό, δεν κάθισα να τους μετρήσω- και με ένα νεύμα του αρχηγού, μας περικύκλωσαν. Σάσισα. Δεν ήξερα τι έπρεπε να κάνω. Να γονατίσω; Να σηκώσω τα χέρια μου ψηλά; Ή να φωνάξω απλώς ότι παραδίνομαι, χωρίς περιττές δραματικότητες, και να επικαλεστώ τη συνθήκη της Γενεύης; Ο Χάρης, όμως, δεν φάνηκε να συμμαρίζεται την ηττοπάθειά μου. Χωρίς να χάσει ώρα, μεταμορφώθηκε από φιλήσυχος περιπατητής σε μια μηχανή που παράγει θάνατο, και βγάζοντας από τις τσέπες τα λεμόνια, άρχισε να τους τα πετάει.

Δεν πέτυχε ούτε έναν. Οι φύλακες περίμεναν υπομονετικά να του τελειώσουν τα πολεμοφόδια και αφού και το τελευταίο λεμόνι βάρωσε στον γάμο του караγκιόζη, όρμησαν καταπάνω μας και μας ακινητοποίησαν.

Στη συνέχεια, μας μετέφεραν στο εσωτερικό του κτιρίου. Διασχίσαμε ατέλειωτα χιλιόμετρα ημιφωτισμένων διαδρόμων, οπού άλλα μέλη του προσωπικού, ντυμένα με λευκές ποδιές, κατέβαζαν από τους τοίχους γιρλάντες και αγιοβασίληδες και κρεμούσανε στη θέση τους κοχύλια και αστερίες. Κάποια στιγμή, φτάσαμε μπροστά σε μια πόρτα που έγραφε απέξω «Αίθουσα Επισκεπτών». Ο αρχηγός την άνοιξε και οι φύλακες έσπρωξαν τον Χάρη μέσα και τον κλείδωσαν. «Εγώ;» ρώτησα πιο πολύ έτσι,

για να ακούσω τη φωνή μου. «Εσύ, ακολούθα με», απάντησε ο αρχηγός και έπειτα έδωσε εντολή στους άντρες του να μείνουν δύο για να φυλάνε τον χάρη και οι υπόλοιποι να επιστρέψουνε στις θέσεις τους. Ότι τι, δηλαδή; Ότι εγώ είμαι ακίνδυνος και δεν χρειάζεται κανείς να με προσέχει; Α, έτσι ε; Καλά, σκέφτηκα, θα δείτε τι έχετε να πάθετε, και έψαξα να δω αν είχα ακόμα τα δυο δικά μου λεμόνια μες στις τσέπες. Ναι, ακόμα ήτανε εκεί. Λίγο ζουλιγμένα ίσως, αλλά πάντα αξιοπόλεμα.

Συνεχίσαμε να περιπλανιόμαστε στους διάδρομους. Βασικά, ήμουν σίγουρος ότι κάναμε κύκλους και περνούσαμε ξανά και ξανά από το ίδιο σημείο. Ίσως το έκανε αυτό ο αρχηγός για να μου δείξει πόσο μεγάλες είναι, και καλά, οι εγκαταστάσεις τους και να με εντυπωσιάσει. Έτσι, αποφάσισα να βάλω κάπου ένα σημάδι. Σε μια στροφή, στα γρήγορα, έσκυψα και ακούμπησα ένα από τα δυο λεμόνια δίπλα σε ένα τραπεζάκι. Όχι, δεν το λυπήθηκα. Σιγουρά θα ξαναπερνούσαμε από εκεί και θα το ξαναμάζεψα. Πάνω στο τραπεζάκι είχε και κάτι περιοδικά. Σε ένα από αυτά, στο εξώφυλλο, μου φάνηκε πως είχε μια φωτογραφία της Μαριάννας με μαγιό. Το ξέρω, ό,τι θυμάμαι χαίρομαι. «Προχώρα», φώναξε ο αρχηγός. Προχώρησα.

Συνεχίσαμε να διασχίζουμε ατέλειωτους διάδρομους και ούτε το λεμόνι μου ούτε το περιοδικό με τη φωτογραφία της Μαριάννας δεν ξανασυνάντησα.

Κάποια στιγμή, άνθρωπος είμαι, τι να πω, κουράστηκα. «Δεν κάνουμε μια στάση;» πρότεινα στον αρχηγό, βέβαιος ότι θα απορρίψει την ιδέα μου. «Ναι, αμέ», απάντησε αυτός. «Και δεν το λες τόσην ώρα; Κι εγώ βαρέθηκα λίγο να περπατάω.»

Αράξαμε σε ένα σαλονάκι που είχε κάπου εκεί κοντά. Ο αρχηγός έβγαλε τα παπούτσια του και έτριψε τα ποδιά του. Εγώ είδα πως είχε κι εκεί περιοδικά και άρχισα να τα ψάχνω. Μαριάννα, όμως, δεν είδα πουθενά. Όλα ήταν ιατρικού περιεχομένου. Ε, δεν κρατιόμουν άλλο. «Τι φάση;» είπα. «Σε νοσοκομείο είμαστε;» «Ασπούμε, ναι», απάντησε ο αρχηγός σιβυλλικά και διφορούμενα, που ενδεχομένως σημαίνουν το ίδιο πράγμα ακριβώς, αλλά κάπως πρέπει να δείξω ότι έχω πλούσιο λεξιλόγιο. Άφησα να περάσει κανένα δεκάλεπτο νεκρού τηλεοπτικού χρόνου και ύστερα ρώτησα: «Δηλαδή;» «Μην βιάζεσαι. Σε λίγο θα σε δεχτεί η κυρία διευθύντρια και θα τα μάθεις όλα», μου είπε.

Και τότε άνοιξε μία από τις πόρτες και εμφανίστηκε ένας τυπάκος με πράσινη ποδιά, σαν και αυτές που φοράνε οι χειρουργοί στα χειρουργεία. Είχε και κάτι χαρτιά που τα κρατούσε πολύ προσεκτικά λες και φοβότανε μην χυθούν στο πάτωμα αυτά που ήταν γραμμένα πάνω τους. «Ο κύριος είναι που...;» είπε χωρίς να με κοιτάξει. «Ναι, ο κύριος είναι που...», απάντησε ο αρχηγός. «Που... τι πράγμα;» ρώτησα.

«Γιατί αν εννοείται ο κύριος είναι που θα μας δωρίσει τα όργανά του ή που θα συμμετάσχει εθελοντικά στο πείραμά μας, μάλλον θα σας απογοητεύσω.» Ο τυπάκος σήκωσε το κεφάλι από τα χαρτιά και χαμογέλασε. Ο αρχηγός κάγχασε λίγο, φόρεσε τα παπούτσια του ξανά, με χτύπησε στην πλάτη, είπε «άντε, τα λεμέ» και έφυγε.

Ο τυπάκος κάθισε στη θέση του. Μου έδωσε τα χαρτιά που κρατούσε και ένα στυλό και μου είπε πως πρέπει να συμπληρώσω το ερωτηματολόγιο, πριν με δεχτεί η κυριά διευθύντρια. Κοίταξα τα χαρτιά. Η πρώτη ερώτηση ήταν: «Πάσχετε από κάτι;» Σήκωσα το κεφάλι και τον κοίταξα. «Σοβαρά τώρα;» είπα. Αυτός έβγαλε έναν αναστεναγμό και έξυσε λίγο το κεφάλι του.

Ξανακοίταξα τα χαρτιά. Γύρισα σελίδα. Από πίσω ήταν όλη σχεδόν μωτζουρωμένη. Δηλαδή, για την ακρίβεια, κάποιος είχε ήδη μαυρίσει τα γράμματα που σχημάτιζαν κύκλους: α, β, δ κ.λπ.. Σκέφτηκα πως ήταν μέρος του τεστ και αυτό, και επειδή είδα πως υπήρχαν κάτι ρ που ήταν ακόμα αμωτζουρωτα, είπα να μην τα αφήσω παραπονεμένα.

Όταν τέλειωσα τη δουλειά σήκωσα πάλι το κεφάλι μου και είδα τον τυπάκο να λάμπει από χαρά και ικανοποίηση.

Σαν να είχε μόλις βρει επιτέλους κάποιον που να τον καταλαβαίνει. Κάποιον, ασπούμε, σύμμαχο σε όλην αυτήν την τρελά.

Όσα ακολούθησαν είναι λίγο πολύ γνωστά. Αυτή είναι μια ωραιότατη εναρκτήρια πρόταση, ιδανική για την αρχή του τελευταίου κεφαλαίου μιας ιστορίας βασισμένης σε πραγματικά γεγονότα. Όχι ότι δεν συνέβησαν σταλήθεια όσα έχετε διαβάσει ως εδώ, αλλά να, πώς να το πω, έχετε ακούσει αυτό που λένε ότι καμιά φορά η πραγματικότητα ξεπερνά τη φαντασία; Ε, στην περίπτωση μας -στην περίπτωση που όλοι μαζί βιώνουμε εδώ και έναν χρόνο, δηλαδή- η πραγματικότητα δεν χρειάστηκε να καταβάλει και καμιά ιδιαίτερη προσπάθεια, αφού η καημένη η φαντασία είχε από καιρό πάψει να κάνει τη δουλειά της. Οπότε, ναι, όλα όσα έχω γράψει ως εδώ είναι πραγματικά και όσα θα γράψω παρακάτω ακόμα πραγματικότερα. Αφού, έτσι κι αλλιώς, η μπάλα έχει χαθεί από καιρό. Και η αλήθεια δεν έχει πια να ανταγωνιστεί ούτε καν ένα ωραίο ψέμα.

Τελικά, η κυριά διευθύντρια δεν με δέχτηκε ποτέ. Ο λόγος ήταν ότι αυτά που είχα συμπληρώσει στο ερωτηματολόγιο -εννοείται ότι απάντησα σε όλα σχεδόν στην τύχη- δεν συμφωνούσανε και τόσο με τα αποτελέσματα των ιατρικών εξετάσεων στις οποίες υποχρεώθηκα να υποβληθώ στη συνέχεια. Ο τυπάκος, ο γιατρός δηλαδή που με εξέτασε, μου ανακοίνωσε ότι το αίτημά μου για φιλοξενία στις εγκαταστάσεις του Ιδρύματος δεν μπορούσε να γίνει δεκτό, λόγω χοληστερίνης, αστιγματισμού, τερηδόνας, λεύκης και κάτι κηλών στη μέση και τον αυχένα.

Όταν του είπα ότι δεν έχω υποβάλει κανένα αίτημα και ούτε καν με νοιάζει τι παίζει εκεί μέσα και το μόνο που θέλω να μάθω είναι γιατί ήρθαν και έχτισαν το κωλοϊδρυμά τους πάνω στο αγαπημένο μονοπάτι μου, αυτός γούρλωσε τα ματιά και κοίταξε ξανά τα αποτελέσματα των εξετάσεων, μάλλον για να σιγουρευτεί ότι με είχε δει, εκτός των άλλων, και ψυχίατρος.

Στο μεταξύ, έξω είχε ήδη ξημερώσει. Ο γιατρός με ρώτησε αν θέλω να πιώ έναν καφέ, και χωρίς να προλάβω να απαντήσω, μου πρότεινε να τον ακολουθήσω στην τραπεζαρία. Ήμουν σίγουρος ότι θα αρχίσουμε πάλι να περιπλανιόμαστε για ώρες μέσα στους διάδρομους, αλλά το μόνο που χρειάστηκε ήταν να ανοίξει τη διπλανή πόρτα για να βγει από εκεί μέσα ένα φως τόσο εκτυφλωτικό που

ένιωσα τα ματιά μου να καίγονται. Ο γιατρός μου έδωσε να βάλω μια μάσκα. «Συγγνώμη», είπε, «το ξέρω πως είστε υγιής, αλλά καλό θα ήταν να μην αναστατώσουμε χωρίς λόγο τους νοσηλευόμενους». Ας μην τους αναστατώσουμε, λοιπόν. Φόρεσα τη μάσκα και τον ακολούθησα στην τραπεζαρία.

Η οποία τραπεζαρία ήταν το πιο εξωφρενικό μέρος που έχω δει ποτέ μου. Και βασικά δεν ήταν τραπεζαρία ακριβώς, αλλά μια γιγαντιαία τεχνητή και στεγασμένη παράλια, με άμμο, θάλασσα, ομπρέλες και ξαπλώστρες. Επίσης, έκανε μια ζέστη ανυπόφορη. «Τι είναι αυτό το πράγμα;» ρώτησα, βγάζοντας όσα ρούχα μπορούσα να ξεφορτωθώ. «Αυτό», μου απάντησε ο γιατρός, «είναι το καλοκαίρι μας».

Καθίσαμε σε ένα τραπέζι δίπλα ακριβώς στην ψευτοπαράλια και παραγγείλαμε καφέ. Τον οποίον καφέ ούτε καν μπόρεσα να τον δοκιμάσω, αφού δεν έπρεπε να βγάλω ούτε στιγμή τη μάσκα μου, αλλά έστω η μυρωδιά του, ασπούμε, κάπως σαν να με συνέφερε. Όσο έπινε τον καφέ του ο γιατρός κι εγώ απλώς μύριζα τον δικό μου, μου αποκάλυψε τα πάντα, χωρίς να τον πιέσω ιδιαίτερα. Το κάνουν μαζί μου αυτό καμιά φορά οι άνθρωποι. Και ευτυχώς, δηλαδή, αλλιώς θα έπρεπε όλα τα μαντεύω.

Το Ίδρυμα, λοιπόν, ήταν μια πειραματική εφαρμογή ενός γενικότερου σχεδίου κατασκευής μιας

αλυσίδας υγειονομικών εγκαταστάσεων, όπου θα νοσηλεύονταν μόνο απολύτως υγιείς πολίτες. Η διεύθυνση του Ιδρύματος τους παρείχε όλες τις εγγυήσεις πως όσο θα βρίσκονταν εκεί δεν είχαν να φοβούνται τίποτα. Ούτε αρρώστιες ούτε ατυχήματα ούτε το παραμικρό που να θυμίζει την άθλια ανθρώπινη κατάσταση . Αν κάτι πήγαινε στραβά, θα τους επέστρεφαν το σύνολο των χρήματων που θα είχαν δώσει για νοσήλεια όλα αυτά τα χρονιά και αλλά τόσα ως αποζημίωση. Αν όμως κατάφερναν να ξεπεράσουν το προσδόκιμο ζωής, και πέθαιναν τελικά από γηρατιά -γιατί κάπως πρέπει όλοι στο τέλος να πεθαίνουν- το Ίδρυμα θα αποκτούσε το σύνολο της κινητής και της ακίνητης περιουσίας τους. Επίσης, στο μεταξύ, το Ίδρυμα, πέρα από τη σωματική υγεία των πελατών του, θα φρόντιζε και για την ψυχική τους ευεξία, αφαιρώντας χειρουργικά, θα λέγαμε, κάθε έγνοια και κάθε ανησυχία και χαρίζοντας τους μια αιώνα ανεμελιά με τον πιο γελοίο τρόπο: Με μια απλή αλλαγή στον κλιματισμό και κάποιες τροποποιήσεις στη διακόσμηση, κάθε πρωί οι τρόφιμοι θα ζούσαν μες στο τρελό καλοκαιράκι και κάθε βραδύ θα βυθίζονταν γλυκά μες στις διακοπές των Χριστουγέννων.

«Όπα, όπα», διέκοψα τη στιγμή εκείνη τον γιατρό, «αυτή τη λεπτομέρεια κάπου την έχω ξαναδιαβάσει. Θυμάμαι, μάλιστα, και πού ακριβώς. Και να βγω

μετά και να γράψω βιβλίο με όλα αυτά, θα με κατηγορήσουν για λογοκλοπή, και δεν το θέλω».

«Καλά, αυτό λύνεται ευκολά... Θα πείτε πως πρόκειται για διακειμενικότητα», μου απάντησε ο επιστήμονας, και αφού στράγγιξε τον καφέ του, άρχισε να πίνει τον δικό μου.

«Μόνο που υπάρχει ένα άλλο πρόβλημα πιο σοβαρό», συμπλήρωσε.

«Γιατρέ, με ανησυχείς», του είπα. «Πες μου, σε παρακαλώ, θα ζήσω;»

«Όχι, αν δοκιμάσετε να βγείτε από εδώ. Αυτό απαγορεύεται.»

«Ναι, αλλά ούτε να μείνω μπορώ, αφού δεν πληρώ, είπαμε, τις προϋποθέσεις.»

«Ναι, ούτε...»

Περίμενα να πει κάτι ακόμα, αλλά αυτός προτίμησε να τραβήξει κοντά του τα αποτελέσματα των εξετάσεών μου, και αφού έβγαλε από το τσεπάκι της ποδιάς του ένα στυλό, άρχισε πάλι να μουτζουρώνει τις σελίδες. Μάλλον κάπως τον βοήθουσε όλο αυτό. Και εγώ κάνω τέτοια διάφορα. Εντάξει, τον καταλαβαίνω.

«Οπότε, τι προτείνετε;» τον ρώτησα, αφού τον άφησα για λίγο να ξεσπάσει.

«Και αν γράφατε βιβλίο με όλα αυτά», μου είπε χωρίς να σηκώσει το κεφάλι από τα χαρτιά, «τι τίτλο θα του δίνετε;»

Τη στιγμή εκείνη άνοιξαν σχεδόν ταυτόχρονα όλες οι πόρτες της τραπεζαρίας και εισέβαλε ένα πλήθος αγουροξυπνημένων ανδρών και γυναικών, με τα μαγιό και τις πετσέτες τους. Όλοι έτρεχαν να πιάσουνε τις καλύτερες ξαπλώστρες, σαν να ήταν αυτό το μόνο πρόβλημα που είχε μείνει άλυτο σε ολόκληρο τον κόσμο. Τους κοίταξα καλά. Τους θαύμασα, αλήθεια. Όλοι τους φαίνονταν τόσο υγιείς που τρώμαξα μην με κολλήσουν τίποτα και ανέβασα ακόμα πιο ψηλά στα μούτρα μου τη μάσκα.

Και τότε είδα ανάμεσά τους ένα ζευγάρι να προχωράει αγκαλιά σε σλόου μόσιον και να σαλιαρίζει σαν να μην υπάρχει αύριο - που τη στιγμή εκείνη έπαιζε ακόμα όντως να μην υπήρχε. Κοίτα να δεις, σκέφτηκα, αυτός μοιάζει πάρα πολύ στον Χάρη και αυτή είναι φτυστή, ολόιδια η Μαριάννα. Δεν πρόλαβα να ολοκληρώσω τη σκέψη μου, και ο σωσίας του Χάρη με είδε, με χαιρέτησε και έτρεξε όλο χαρά κοντά μου.

«Πού είσαι, ρε; όλα καλά; γιατί φοράς μάσκα;» είπε, και γυρίζοντας προς τη φιλενάδα του, της έκανε νόημα να πλησιάσει και αυτή, μην χάσει.

«Καλημέρα, Χάρη», είπα προσπαθώντας να κρύψω τον ενθουσιασμό μου.

«Αιμιλία, να σου γνωρίσω τον κολλητό μου», είπε αυτός. «Μαζί ήρθαμε εδώ, ξέρεις.»

«Και μαζί θα φύγουμε», συμπλήρωσα και σηκώθηκα από το τραπέζι.

Μαζί μου σηκώθηκε και ο γιατρός.

«Ναι, πάμε», είπε ο Χάρης. «Η αλήθεια είναι πως άρχισα λιγάκι να βαριέμαι.»

Η πρώην Μαριάννα γύρισε και κοίταξε τον γιατρό. Ο γιατρός κοίταξε τριγύρω του και υστέρα κούνησε το κεφάλι. Η μάλλον Αιμιλία τελικά έδεσε την πετσέτα αποφασιστικά γύρω από τη μέση της και είπε: «Ακολουθήστε με».

Εννοείται πως την ακολουθήσαμε.

Και ναι, εντάξει, ας μην κοροϊδευόμαστε... Όλα όσα έγιναν μετά, λίγο πολύ τα ξέρετε.

ο ασθενής μηδέν

Νοέμβριος του 2019. Έχω πάρει το τραίνο από τη Θεσσαλονίκη για να κατεβώ στην Αθήνα. Το βαγόνι μου είναι σχεδόν άδειο. Απλώνομαι στη θέση μου και απλώνω τα πράγματά μου στις απέναντι. Περνάει ο ελεγκτής. «Παρακαλώ, τα εισιτήρια σας.» Αφού ελέγχει το δικό μου εισιτήριο, βγάζω ένα βιβλίο και αρχίζω να διαβάζω.

Μετά την Κατερίνη έρχεται ένας τύπος, στέκεται πάνω από το κεφάλι και βήχει. Γυρίζω, τον κοιτάζω. «Τι έγινε;» του λέω. Δεν μου απαντάει. Μονάχα βήχει. Ύστερα μου ζητάει συγγνώμη και με ρωτάει αν μπορεί να καθίσει. Όλα αυτά χωρίς να πει ούτε λέξη. Απλώς δείχνει τη θέση ακριβώς απέναντι, όπου και βρίσκεται ο σάκος μου. Ανασηκώνομαι, κοιτάζω τριγύρω. Το βαγόνι εξακολουθεί να είναι σχεδόν άδειο. Θέλω να του πω «γιατί, ρε άνθρωπε, δεν πας κάπου αλλού να κάτσεις;», μα δεν το κάνω. Ντρέπομαι. Τον ξανακοιτάζω. Σιγουρά είναι από αλλού. Μάλλον δεν ξέρει ελληνικά. Τουλάχιστον δεν θα μου πιάσει κουβέντα. Το πολύ-πολύ να με κολλήσει - ακόμα ζούσαμε στην εποχή της υγειονομικής μας αθωότητας. Μαζεύω τον σάκο και εκείνος κάθεται. Βήχει. Χαμογελάει. Ξαναβήχει. Εγώ επιστρέφω στο βιβλίο μου.

Ξαναπερνάει ο ελεγκτής. Τώρα ζητάει από τον τύπο εισιτήριο. Χωρίς «παρακαλώ» αυτή τη φορά. Ο τύπος δεν καταλαβαίνει. «Εισιτήριο, δεν έχεις εισιτήριο;» του λέει ο ελεγκτής, χωρίς ωστόσο να αγριέψει. Μονάχα βγάζει έναν αναστεναγμό, σαν να λέει «μπλέξαμε πάλι, μπλέξαμε». Στο μεταξύ, ο βήχας του τύπου έχει γίνει εντονότερος. Βγάζω το δικό μου εισιτήριο και του το δείχνω. «Τίκετ», του λέω. «Α, τίκετ», λέει και αυτός, κάπως ανακουφισμένος. Βγάζει από την τσέπη διάφορα χαρτιά και αρχίζει να τα ψάχνει. Ο ελεγκτής

αναστενάζει ξανά. Θα ήθελε ίσως να το παίξει πιο αυστηρός, αλλά βαριέται αφόρητα. Ο τύπος βρίσκει τελικά το εισιτήριό του. Ο ελεγκτής το παίρνει, το κοιτάζει, του ανοίγει μια τρυπά με αυτό το πράγμα που κρατάει στα χέρια του και λέει: «Οκέυ, εσύ στο Λιανοκλάδι κατεβαίνεις». Αισθάνομαι ότι κάτι δεν πάει καλά εδώ, αλλά ήδη πολύ έχω ασχοληθεί, οπότε αρχίζω και πάλι να διαβάζω.

Ο βήχας, όμως, του απέναντι όσο πάει και χειροτερεύει. Λογικά, μέχρι το Λιανοκλάδι θα έχω αρχίσει να βήχω και εγώ. Μέχρι την Αθηνά θα βήχει όλο το τραίνο. Μέχρι να μπει το 2020 θα έχει πέσει άρρωστη ολόκληρη η χωρά.

Δεν προλαβαίνω να τελειώσω το κεφάλαιο και ο τύπος με σκουντάει. Ζητάει, πάλι με νοήματα, στυλό και ένα χαρτί να γράψει. Σκέφτομαι πως ίσως έχει να πει μια ιστορία πιο ενδιαφέρουσα από όλες αυτές που γραφώ ή διαβάζω. Του δίνω ένα στυλό και το βιβλίο μου, ανοιγμένο στις τελευταίες λευκές σελίδες. Αυτός γράφει κάτι όσο πιο αργά και βασανιστικά μπορεί και ύστερα μου το δείχνει. Τρεις λέξεις και ένα ερωτηματικό που μοιάζει με δρεπάνι: «Athens Vathis Victoria?» Ζητάει οδηγίες. Ναι, αλλά τι φάση, σκέφτομαι, Βικτώρια ή Βάθης; «Αθήνας;» τον ρωτάω. Αυτός βήχει δυο φορές, που μάλλον σημαίνει «μάλλον». Τραβάω από τα χέρια του το εισιτήριο. Όντως γράφει Λιανοκλάδι.

Βλέπω τον ελεγκτή να ξαναπερνά και τον φωνάζω. «Αθήνα πάει αυτός εδώ», του λέω. «Μάλλον του βγάλαν λάθος εισιτήριο.» «Σωστό είναι το εισιτήριο», μου απαντάει. «Έτσι κάνουνε όλοι αυτοί. Βγάζουν εισιτήριο μέχρι εκεί που φτάνουν τα λεφτά τους και ύστερα κλαίγονται να τους αφήσουμε να κατέβουνε στο τέρμα.» Στο μεταξύ, ο ξένος έχει αρχίσει να βήχει πάλι σαν τρελός. «Δεν πας κάπου αλλού να κάτσεις;» μου λέει ο ελεγκτής. «Ποιος ξέρει τι σόι αρρώστιες κουβαλάει.» «Να σου πω», του λέω βάζοντας ήδη το χέρι μου στην τσέπη, «πόση είναι η διαφορά ως την Αθήνα;» «Όχι, δεν πάει έτσι», μου απαντά. «Πρέπει να κατεβεί στο Λιανοκλάδι και εκεί να αγοράσει καινούριο εισιτήριο.» «Και πόση ώρα κρατάει η στάση στο Λιανοκλάδι;» επιμένω. «Δύο λεπτά», μου λέει. «Άσε.. ούτε τσιγάρο δεν προλαβαίνεις να ανάψεις.»

Δεν λεμέ τίποτα άλλο. Μονάχα κοιταζόμαστε στα μάτια για λίγη ώρα, σαν να παίζουμε αυτό το παιχνίδι που χάνει οποίος γελάσει πρώτος. Τελικά χάνει ο ελεγκτής και φεύγει από το βαγόνι. «Τι έγινε; υπάρχει πρόβλημα;» με ρωτάει ο τύπος από απέναντι, χωρίς πάλι να πει ούτε μια λέξη. «Άσε, θα το κανονίσω εγώ», του απαντώ και τον καθησυχάζω.

Το τραίνο συνεχίζει να κυλάει πάνω στις ράγες προς τα νότια. Εγώ συνεχίζω να διαβάζω το βιβλίο που κρατώ στα χεριά μου, αλλά πια δεν καταλαβαίνω και

πολλά από αυτά που γραφεί. Κάποια στιγμή μοιραία με παίρνει ο ύπνος.

Όταν ξυπνάω απέναντί μου δεν κάθεται κανείς. Τεντώνομαι, κοιτάζω γύρω μου. Ο τύπος έχει εξαφανιστεί. Περιμένω λίγο. Τίποτα. Ύστερα ακούω από τα μεγάφωνα: «Αμφίκλεια, οι επιβάτες να ετοιμάζονται για αποβίβαση.» Πάει το Λιανοκλάδι, το περάσαμε. Σηκώνομαι. Αρχίζω να ψάχνω στα διπλανά βαγόνια.

Βρισκω στο μπαρ τον ελεγκτή. «Πού πήγε αυτός που καθότανε απέναντι μου;» τον ρωτάω. «Κατέβηκε», μου λέει αυτός. «Γιατί ρωτάς; Σε έκλεψε;» Καταλαβαίνω πως δεν έχει νόημα να επιμείνω άλλο. Αλλά δεν φεύγω. Μένω εκεί και αρχίζουμε πάλι το παιχνίδι μας. Κοιταζόμαστε ξανά στα μάτια, αμίλητοι και ανέκφραστοι. Αυτή τη φορά χάνει οποίος θα βήξει πρώτος.

Παραδόξως, κερδίζω πάλι. Ενώ απομακρύνομαι, τον ακούω πίσω μου να πνίγεται στον βήχα. Γυρίζω, κάθομαι στη θέση μου. Κοιτάω να δω τι ώρα έχει πάει. Σε μια ώρα περίπου θα είμαστε στην Αθήνα. Σε λιγότερο από δυο μήνες θα έχουμε μπει στο 2020. Σε τρεις μήνες και κάτι θα έχει ανοίξει το καπάκι της κολάσεως και τίποτα ξανά δεν θα είναι όπως πρώτα.

Μόνο αυτό το ερωτηματικό στις πίσω λευκές σελίδες του βιβλίου που τότε διάβαζα θα μοιάζει ακόμα με δρεπάνι.

**κυκλοφορούν επίσης
από τις εκδόσεις dreamtigers**

**κεντρική διάθεση:
www.dreamtigers.gr**

**το τελευταίο χάρτινο βιβλίο μου, η «Λεγεώνα»,
κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Χαραμάδα**

guarda e passa

στον Old Boy

Βόλος, Σεπτέμβριος 2020

είκοσι είκοσι
©
γιάννης αντάμης
dreamtigers